ÇARŞAMBA
22 MART 1933
8 inci sene No. 2555
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Başvekil Ismet Paşa dün Fırkada izahat verdi

Can çekişen Bir politika

Musolini'nin dedikleri

Beynelmilel politika sahnesi; son zamanlarda karmakarışık bir hale geldi. Bu sahne; Musolini'nin dediği gibi, ne kendi istediklerini, ne de memleketlerinin dileklerini bile iyi kavramıyan adamlarla dolmuş, geçilmez bir hale gelmiştir. Halbuki [illegible]arını vermiş, [illegible]diği kararları [illegible]tbik için nefsinde kudret ve salâhiyet görmüş devlet adamlarına, her zamandan ziyade bugün muhtacız. Artık insanlar ve milletler; gelişigüzel, muvakkat tedbirlerle kalkınmanın mümkün olmadığını anlıyorlar. Senelerdenberi gün geçirmeyi, başkalarını atlatmayı politikalarına temel yapan devlet adamlarının da yavaş yavaş fikirleri değişiyor.

Ağır ve müstesna vaziyetlere, ancak müstesna ve radikal tedbirlerle karşı konabilir. Bu itibarla, son günlerde büyük devletler mümessilleri tarafından ortaya atılan plânları, teklifleri — bazı hususiyetleri bir tarafa bırakılırsa — iyi alâmet diye almak lâzımdır.

Şimdi yürümeğe başlıyan fikir şudur: Milletleri ve bütün dünyayı ağır tesiri altında ezen buhranın çareleri bulunmuştur. Bunun sebep ve tedavi usulleri etrafında söylenmedik söz, ortaya atılmadık fikir kalmamıştır. Eksik olan tatbikattır.

İktısadî buhranın izalesine, siyasî ihtilâfların hallinden başlamak zarureti de her zamandan daha ziyade kendini hissettiriyor. Halledilecek siyasî meseleler arasında muahedelerin bir daha gözden geçirilmesi, silâhların azaltılması, ittifak zümrelerinin vaziyeti, devletler arasında müsavat ve müsavatsızlık meselesine bir şekil verilmesi, hâsılı beynelmilel münasebatın yeni ölçülere, yeni esaslara göre yeniden tanzimi lüzumu başta geliyor.

Daha yakın vakitlere kadar mevcut muahedelere kutsîlik izafe eden zihniyet; tamamen arkada kalması icap eden bir şey olmuştur. Mac Donald'ın, Musolini'nin ve hattâ bu zihniyeti müdafaa edenlerin son teklif ve projelerinde bile bu zihniyetin tamamen atıldığını gösterecek işaretler var.

Geçenlerde Musolini'nin iktısadî konferans ve beynelmilel vaziyet hakkında gazetelerde çıkan bir makalesi vardı. Bu makalede, bir çok mütalealar arasında bilhassa şu hükümler göze çarpıyor:

— "Tavsiyelerin, telkinlerin zamanı geçmiştir. Karar vermek ve verilen kararların mesuliyetini yüklenmek lâzımdır. Bu kararların iktısadî mahiyetten ziyade siyasî karakteri olacağına kail bulunuyorum. Verilecek kararlar — hattâ parlâmentoların belâğat ve salâhiyet ifade eden mütalealarına aykırı düşse bile—bu yoldan kalmamalıdır. Devlet adamlarından bugün istenilmesi icap eden ilk şey, azimli kararlar ve kararlara dayanan kat'î icraattır. Artık devlet adamları; daimî tereddütlerinin, kararsızlıklarının, sathî tedbirlerinin tahammül edilmez bir hale geldiğini, yorgun ve ezgin dünyanın teselliye muhtaç olduğunu kabul etmelidirler. Mütarekeden sulhe geçmek zamanının çoktan geldiği anlaşılmıştır. Mütareke on beş sene sürmüştür. Her mütarekede olduğu gibi, şu basit, fakat korkunç şıklardan birinin karşısındayız: Ya sulhü tahakkuk ettirmek, yahut yeniden harbe başlamak!.."

Bütün devlet adamları vaziyeti bu görüş zaviyesinden tetkik ettikleri gün; o kadar güç sanılan buhranın izalesine hiç bir mâni kalmaz. Bir şart ile ki, bütün tetkiklerde adalet hissi, başkalarının hakkına ve hayatına hürmet hissi, hülâsa beynelmilel münasebetlerde Avrupalı, Asyalı, küçük, büyük, zayıf, kuvvetli gibi tasnifler yerine her milletin yaşamak hakkı hâkim olsun!

Siirt meb'usu
MAHMUT

M. Mussolini İngiliz Baş vekilini karşılıyor

İngiliz Başvekili Pariste görüşmelerine başladı

Şimdi de anlaşmak havası var!

Küçük itilâf dört devletin birleşmesinden endişe ediyor, vaziyet nedir?

PARİS, 21 A. A. — M. Mac Donald ile kızı ve Hariciye nazırı Sir John Simon, saat 9,50 de Paris'e gelmişler, M. Daladier, M. Paul Boncour ve İngiliz elçisi tarafından karşılanmışlardır.

Bundan biraz sonra İngiliz el-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fırkada bütçe görüşüldü

Yeni sene bütçesi hakkında Başvekil izahat vermiştir

ANKARA, 21 (A. A.) — C. H. Fırkası grupu bugün öğleden sonra Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplandı.

1. — Meclise hükûmet tarafından verilen 1933 bütçe kanunu lâyihasının esasları hakkında Başvekil İsmet Paşanın izahatı dinlenildi.

2. — Hususî idarelerin mütevazin bütçe yapabilmeleri imkânının ve malî vaziyetlerinin murakabesi esaslarını tetkik etmek üzere Fırka grupu İdare Heyetince bir Maliye Encümeni teşkili kararlaştırıldı.

1 — Davetliler H. Ziraat mektebi önünde, 2 — Köylü ziyafette, 3-4 — Köylü ve talebe bayramı tesit ediyor.

Toprak bayramı yapıldı

Halkalıda ve öteki köylerde dün köylü toplandı

Dün Toprak Bayramının ikinci yıldönümü idi. Toprak Bayramı, memleketin her tarafında ol-

(Devamı 2 inci sahifede)

İtalyadan İstikraz

Müzakere çok ilerledi

ANKARA, 21 (Telefonla) — İtalyanlarla istikraz muamelesi etrafında yapılan müzakereler çok ilerilemiştir. Şu bir kaç gün içinde neticenin alınması bekleniyor. Müzakerelerin bu kadar iyi yürümesinden de anlaşılıyor ki, Türkiye ile İtalya arasında soğuk, gayritabii hiç bir hâdise ve ihtimal yoktur.

Iktısat vekilleri Mülâkatı

Celâl B. nisan sonunda Atinaya gidiyor

ANKARA, 21 (Telefonla) — İktısat Vekili Mahmut Celâl Beyin Atina seyahati nisanın sonunda olacaktır. İki komşu memleketin İktısat Vekilleri arasında olan bu görüşme ve konuşmaların nevzuları, hudutları hakkında henüz bir şey söylenmiyor. Muhakkak olan şu ki, her iki İktısat Nazırı, iki memleketin ticaret ve iktisadiyatını alâkadar eden bütün meselelere dokunacaklar, memleketlerinin menfaatlerini halin icaplarına uyduracaklar ve neticede gene her iki memleketi alâkadar eden ithalât ve ihracat işlerinde karşılıklı müspet anlaşmalara varacaklardır.

Celâl B.

Yeni teşkilât

Kaldırılacak ve birleştirilecek vilâyetler

ANKARA, 21 (Telefonla) — Bazı vilâyetlerin kaldırılması ve bazılarının birleştirilmesi hakkında hükûmetçe hazırlanan kanun lâyihası bugün meclise takdim edilmiştir. Bu lâyihanın esaslarını bildiriyorum:

1 — İçel ve Mersin Vilâyetleri birleştirilerek merkezi Mersin olmak üzere İçel Vilâyeti teşkil edilecektir. Eski İçel Vilâyetinin merkezi olan Silifke kaza haline konacaktır.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey

2 — Artvin ve Rize Vilâyetleri birleştirilerek merkezi Rize olmak üzere Çoruh Vilâyeti teşkil edilecektir. Artvin Vilâyetine tâbi Yusufeli Kazası teşkilâtile Erzurum Vilâyetine bağlanacaktır.

3 — Aksaray Vilâyeti lâğvolunacaktır. Aksaray Kaza haline konarak Arapsun Kazasile birlikte Niğde Vilâyetine bağlanacaktır. Şerefli Koçhisar Kazası lâğvedilerek nahiye haline konacaktır.

4 — Niğde Vilâyetine tâbi Ürgüp Kazası bugünkü teşkilâtile Kayseri Vilâyetine bağlanacaktır.

5 — Hakkâri Vilâyeti kaldırılacaktır. Hakkâri kaza haline konularak Gevar Kazasile birlikte Van Vilâyetine, Beytüşşebap Kazası Siirt Vilâyetine bağlanacaktır.

6 — Cebelibereket Vilâyeti lâğvolunacaktır. Cebelibereket kaza haline konularak Bahçe, Dörtyol, Ceyhan Kazalarile birlikte ve kaza teşkilâtlarile Adana Vilâyetine ve Islahiye Kazası da Gaziantep Vilâyetine bağlanacaktır. Bu suretle teşekkül eden

(Devamı 2 inci sahifede)

Ankara Postası

Her gün 8 inci sahifemizdedir. Ankara şehir haberleri ve Ankaralının defteri bu sahifededir

Dil anketi

Ali Canip B. ne diyor?

Türkçe düşünebildiğimizden çok daha zengindir

Ali Canip Bey, masanın başında daktilosuna bir şeyler yazdırıyordu.

Gözlüğünün altından beni gördü:

— Buyrun efendim.. . nasılsınız efendim?

Meşrutiyetin ilk sarhoşluğu içinde, " Genç kalemler " i etrafına toplayarak yeni lisan bayrağını açan Ali Canip, artık kanaatlerini müdafaaya uğraşan o eski kavgacı şair değil... Çünkü buna hacet kalmadı. Ortada kazanılmış bir dava var. Davanın başında gene büyük Gaziyi görüyoruz. Ali Canip Beyin "Yeni lisan" ı yalnız yabancı terkiplere, yabancı kaidelere silâh çekmişti. Bugünkü dil inkılâbının gayesi çok daha yük-

Ali Canip B.

sek, mânası çok daha geniş; dili yabancı kelimelerin istilâsından kurtarmak!...

Ali Canip, Beye sordum:

— Dil seferberliğinde nasıl çalışılması fikrindesiniz?

Cevap verdi :

— Büyük kurtarıcının gösterdiği yolu takip ederek.

Septik bilgiçlerin tereddütten kurtularak bir işi başaramayacağını, buna mukabil irade ve azim sahibi büyüklerin isteklerini meydana koyacaklarını anlatmak için bir mütefekkir: " Bilen yapmaz, yapan pek iyi bilir! " demiştir. Büyük inkılâplar yapan adamlar, yaptıklarını, pek iyi bildikleri için yaparlar.

Tekrar ediyorum: dil seferberliğinde gidilecek yol. Gazinin işaret ettiği yoldur. Bu yolu da herkes biliyor. Çünkü dil seferberliğinde hepimiz o yolu takip ediyoruz.

(Devamı 5 inci sahifede)

11 inci Liste

ANKARA, 21 (A. A.) — T. D. T. Cemiyetinden verilmiştir. Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 11 numaralı listesi şudur:

1. — LÂKAP
2. — LÂKİN
3. — LÂMİSE
4. — LÂNET
5. — LÂFZİ
6. — LÂUBALİ
7. — LÂZIM
8. — LEH - Aleyhin zıddı -
9. — LEHÇE
10. — LETAFET
11. — LEVHA
12. — LEYLİ
13. — LİYAKAT
14. — LÜGAT

Listelerde çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her manası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir. Karşılık gönderen zatların gönderdikleri karşılıklardan ötedenberi alışılmış ve işitilmiş olmıyanları hangi kaynaklarda bulduklarını da göstermeleri rica olunur.

M. Malche geliyor

Darülfünunun ıslahı için kendisile bir senelik mukavele yapıldı

ANKARA, 21 (Hususî) — Darülfünun ıslahatma memur edilen Prof. M. Malche'ın mukavelesi Heyeti Vekilede tetkik ve kabul edilmiştir.

Mukavelenin bir sureti bugün Darülfünuna tebliğ edilmiştir.

Aldığım malûmata göre Pr. M. Malche, Maarif Vekâletinin direktifi dairesinde bir sene müddetle Darülfünunun ıslahına çalışacakve ayda 1600 küsur lira maaş alacaktır. Kendisine bir sene zarfında üç ay mezuniyet hakkı verilmiştir.

Mukavele 1 nisan 933 ten 31 mart 934 tarihine kadardır. Profesöre yol masrafı olarak 1600 küsur lira gönderilmesi Darülfünuna emredilmiştir.

M. Malche

ANKARA'YA DA GELİNİZ!

Ankara; her bayram ve her yaz ortası her tarafa alay alay misafir gönderir.

Ankara; yaklaşan Kurban bayramında da böyle yapmağa şimdiden hazırlanıyor.

Cümhuriyet Türkiyesinin özünde oturanların, uzak yakın çevrelerdeki bucaklara karşı gösterdiği bu ilişik (alâka) ve bağlılık karşılıksız kalmamalıdır.

Ankaraya da geliniz!

Sadece gezmek, görmek, çevre (muhit) ve hava değiştirmek için geliniz!

Ankara görçeği (ufku) dar değildir.

Ankara görçeği yuvarlak dünyanın üstüva çizgisinden daha yüksek ve daha geniştir.

Ankara görçeği içinde duran adam —eğer niçin durup baktığını bilirse— yirmi bin yıl geriyi ve yirmi bin yıl ileriyi görür.

Ankaraya da geliniz!

Ankaranın havası yalnız kuru ve sağlam olmakla kalmaz. Buranın havası yalnız Hidrojen'le Oksijen'den ve bir tutam Azottan yapılma değildir. Bu hava başka havadır.

Ankara sanatoryomdur. Sayılı doktorlar böyle söylüyor. Doğrudur amma eksiktir. Burada sade, etten insanlar sağalmaz. Geçmişin tabuta giren tarihleri de burada temizlenir, burada yeniden can bulur.

Burası ruhları çelikleştiren, yürekleri ateşten daha temiz eden, kafa sarsıntılarını durdurup düze çeviren, bir milleti gürbüz, dinç ve sonsuz kılan bir sanatoryomdur.

Burada henüz çok ağaç yoktur amma; dalları çelikten, yaprakları çelikten, gövdesi çelikten bir ulu ağaç vardır: Yeni Türkiyenin ileriye akan kaynağından özsuyunu almış Türk devleti...

Böyle bir devletin tebaası olmak mutuna erenler, bir kaç yılda bir olsun buraya gelmelidirler. Umutsuzluğun giderildiği, acının dindirildiği, Çankayanın ve önümüzdeki asırların görüldüğü yer burasıdır.

Ankaraya da geliniz!

Aka GÜNDÜZ

Tarihî tefrika: 131

93 felâketleri ve Ignatief

Abdülhamit sarayından ordu-ları idare ediyordu

Bütün bilgisi görgüsünden ibaret olan Serdar Apti Paşa, Rusların iki Türk ordusu ortasından Balkanlara doğru yürüyüşü askerlikçe tehlikeli bir iş olduğunu sezmişti. (Gazi) Osman Paşanın Vidinden Plevneye gelmesini, Ahmet Eyüp Paşanın da Rus sol kolunu tehdit altına almasını emretti. Böylelikle Ruslar iki yandan vurularak ya sarılmak, yahut geri dönmek mecburiyetinde kalacaklar diye düşünüyordu.

Fakat telâş içinde kalan Abdülhamit, sarayın telâşlarile teker topar yola çıkarılan Redif ve Namık Paşalar, bin bir kuruntu içinde iş görülmesine de meydan vermiyorlardı. Ruslar Vidin tarafına da saldıracak korkusuyla Osman Paşanın Vidinden ayrılmamasını, Kumandasındaki kuvvet yenilir endişesile de Ahmet Eyüp Paşanın harbe tutuşmamasını emrediyorlardı. Ruslar Ziştuva'dan geçtikten sonra bir değeri kalmıyan Niğbolu'yu boşaltmağa kararvermişlerken gene vaz geçmişlerdi. Kimse ne yaptığını bilemiyordu.

Rus Ceneralı Gorko bu şaşkınlıktan cesaret aldı. Cüretli bir plân kurdu: Muhafazasız duran Balkanları aşarak, Türkleri bütün bütün şaşırtmak, Bulgarları ayaklandırmak, böylelikle Şark şimendiferini tutarak Meriç boyunca Edirneye yürümek.. İkinci Mahmut zamanında Ceneral Diebiç in muvaffakıyetle tatbik ettiği bu plân icra olununca Tunanın şarkında ve garbindeki Türk orduları oldukları yerde çürüyeceklerdi.

Ceneral Gorko, muhafaza altına alınmamış olan Hain, Ferdiç Boğazlarından aşarak eski Zareyi tuttu. Oradan Kızanlık üzerine yürüdü. Koca Balkanın en sarp geçiti olan Şipkayı tuttu ve böylece Tırnova'dan Gabrova inen Rus ordusile yeniden ittisal peyda etti.

Abdülhamit, telâştan, korkudan çıldıracaktı. Kendisine o kadar cesaret veren Redif Paşanın Şumnu'da durup durmasına, Sırbistanda zaferler kazanmış olan Apti Paşanın kımıldamamasında hıyanetten başka bir şey göremiyordu. İkisini de azlederek muhakeme altına aldırdı. Osman Paşanın Vidinden Plevneye ilerlemesi, Mehmet Ali Paşanın önce Yenipazar, Niş, Sofya fırkaları kumandanlığına, sonra Apti Paşanın yerine Tuna Şark ordusu başkumandanlığına getirilmesi, Süleyman Paşanın Karadağdan vapurlarla Dedeağacına asker getirerek Balkanları korkutması kararları verildi.

Osman Paşa Plevneyi tutunca Ruslar, sağlarında bir tehlike belirdiğini sezdiler. Hele Süleyman Paşa, yıldırım gibi Edirneden Zağralara doğru yürüdü. Eski Zağrayı, Yeni Zağrayı, Kızanlığı geri aldı. Hain ve Ferdiç boğazlarını tuttu. Ceneral Gorkonun plânı henüz varamadığı Meriç sularına düşmüştü. Bu maceradan Ruslar yalnız Şipka geçitini kazandılar. Fakat Şipkadan Ziştuva'ya kadar dikine giden Rus harp cephesi önden Süleyman Paşa, sağdan Osman Paşa, soldan Mehmet Ali Paşa ordularının tehditlerine maruzdu.

Böylece Rusların ilk saldırışları Asyada geri atılmış, Avrupada da durdurulmuştu. Vukuatın verdiği korku ve telâş içinde Abdülhamit, başka kuruntulardan biraz uzaklaşarak, askerliğe aklı erenlerin sözlerini tutmuştu. Fakat tehlike biraz uzaklaşınca yeniden kuruntular, korkak hünkârın hasta kafasını sarmağa başladı.

Redif ve Apti Paşalar muhakemesizce birer tarafa nefi edildiler. Damat Mahmut Paşa hem Tophane Müşürü, hem de serasker kaymakamı olmuştu. Yeni Zağrada mağlûp olan Bahriye Nazırı Rauf Paşa, padişahın en çok korktuğu Süleyman Paşayı kabahatlıyordu. Süleyman Paşa Şipkada dayanıp kalmıştı. Sarp boğazı tutan ve arkadan boyuna imdat alan Rusları söküp geçemiyordu. Lofçadan Selvi üzerine yürüyerek Gabrova'yı tutmak tecrübesine girişen Osman Paşa, Rusların Plevne üzerine saldırmasile geri dönmeğe mecbur olmuştu. Mehmet Ali Paşa ise bir türlü Tırnova, yahut Gabrova üzerine yürümeğe cesaret edemiyor, ufak tefek çarpışmaları büyük zaferler kılığına koyarak İstanbula bildirmeğe kalkıyordu.

Her ordu imdat istiyordu. İstanbulda ise ne asker ne para, ne de silâh vardı. Abdülhamit, telâş içinde, her işi kâğıt üzerinde düzeltirim iddiasında bulunan başkâtibi Sait Paşa vasıtasile sağa, sola telgraflar, emirler yağdırıyor, kumandanları bir kat daha şaşırtıyordu. Mabeyinden başka, serasker kaymakamlığından başka, askerî meclisten başka emirler alan kumandanlar, çok ağır bir mes'uliyet altında kaldıklarını hissederek titreşiyorlardı.

Bu kargaşalık ve şaşkınlık zamanından Ruslar istifade ettiler. Plevneden püskütülen Çar, hassa ordusile Landuher askerinin de hemen harp meydanına gönderilmesini irade etti. Rusya ve Romanya şimendiferleri bunları çabuk çabuk naklettiler. Diğer taraftan Çar, Romanya Beyi ve Alman imparatorunun akrabası olan prens Charles (1) ı da kral-lık ve istiklâl vaadile kendi tarafına aldı. Romanya orduları, Rus kuvvetlerile birleşti.

Tuna şarkında kumanda eden Mehmet Ali Paşanın başkumandanlığı beceremiyeceği anlaşılıp ta Süleyman Paşa oraya gönderilinceye kadar bu imdat kuvvetlerinden bir takımı gelmiş, bizzat Çareviç'in kumandası altında bir kolordu Jantere suyu önünde şark ordusuna karşı vaziyet almıştı. Şark ordusunun başına gelen Süleyman Paşa, fırsatın elden kaçırılmış olduğunu acı acı gördü. Fazla olarak sonbahar yağmurları da başlamış, ortalık çamur içinde kalmıştı.

Süleyman Paşanın soldan saldıramıyacağına güvenen, Balkan kumandanlığında onun yerine geçen Rauf Paşanın da Şipka'yı söktüremiyeceğini anlıyan, Ruslar bütün kuvvetlerile Plevne üzerine saldırdılar. Lofça'yı tuttular. Mehmet Ali Paşa Orhaniyeden kımıldayamadı. Tehlikeyi anlıyan (Gazi) Osman Paşa, Balkanlara doğru çekilmek istedi. Fakat işi uzaktan muhakeme eden Abdülhamitle sadrazam adı altında emir kulluğu yapan Etem Paşa, ordularımıza şan veren Plevneyi bırakmağa razı olamadılar. Ruslar Plevneyi tekrar kuşattılar.

(Devamı var)

(1) Sonra Romanya Kralı Birinci Charles adile uzun müddet saltanat süren bu prens, Prusya krallık ve Almanya imparatorluk hanedanı olan Hohenzolleru'ların Sigmaringen kolundandır.

İran sefaretinde Nevruz..

Dün Başkonsoloslukta tebrikât kabul edildi ve merasim yapıldı

Dün eski "Rumi" martın dokuzu ve İranîlerin Nevruz Bayramı idi.

Bu münasebetle şehrimizdeki sefarethanede merasim yapılmış ve ceneral Konsolos Esadullah Han Behnan tebrikâtı kabul etmiştir.

Sabahleyin saat onda İran tebeası ve İran mektepli talebesi gelmiştir. Merasime İstiklâl marşımız ve İran millî marşı çalınarak başlanmıştır.

Ceneral Konsolos Esadullah Han Behnam, bir nutuk söylemiş ve İran Şahı Hazretlerinin memleketin yükselmesi için her sahada açtığı güzel ve feyizli yollardan bahsetmiştir.

Esadullah Han Behnam komşu ve eski dost İran - Türk milletlerinin sıkı samimiyet bağlarını anlantmıştır.

Tebrike gelenlere Nevruziye ve şeker ikram edilmiştir. Merasim güzel olmuş ve on ikiye kadar tebrikler kabul edilmiştir.

HARİCİ HABERLER

Almanya eski imperatorluk bayrağı altında

Reichstagın açılması merasimine iştirak için mağazalar kapandı

BERLİN, 21. A. A. — Başvekil muavini Von Papen ve nazır M. Seldte Reichstagın açılması münasebetile şu beyannameyi neşretmişlerdir:

Hugenbergle itilâf ederek Reichstagde millî hükûmete azamî ekseriyeti temin etmek maksadiyle merkezcilerle milliyetperver sosyalistler unsurları eski imparatorluk renkleri olan siyah - beyaz - kırmızı altında toplanmağa karar verdik. Bu aziz renkleri bir fırkanın bayrağı yapmak fikrinde değiliz. Biz fırka adamları olmadığımızı tekrar ediyoruz.

Biz kendimizi milletin ve Reichin muhafazasına ve millet arasında hakikî bir birlik kurmağa çalışan kuvvetlerin bir vekili olarak telâkki ediyoruz.

Binaenaleyh biz, milliyetperver alman parlemento grupuna misafir olarak girmekteyiz.

Beyanname

BERLİN, 21. A. A. — Reisicümhur Hindenburg Rayiştağın açılması münasebetile alman milletine hitaben neşrettiği bir beyannamede Almanya için ölen kahramanlara olan minnettarlığını ve harpte yapılan bunca fedakârlıkların neticesiz kalmaması için çalışmak lâzımgeldiğini hatırlattıktan sonra Almanya millî kuvvetini vatan ve millet için ölenlerin kanı içinde tekrar ihya etmelidir demektedir.

Reichstag açılırken

BERLİN, 21. A. A. — M. Goebbels, tacirleri müstahdimlerinin yeni Reichstag'ın açılma merasimine iştirak edebilmeleri için bugün mağazalarını iki saat kapamağa karar vermiştir.

Fabrikalara gelince, onlar da amelelerinin Berlin ve Potsdam'daki muhtelif merasime ait haberleri dinliyebilmeleri için işlere fasılâ vereceklerdir.

BERLİN, 21. A. A. — Havas ajansı muhabirinden :

1914 senesinden beri ilk defa olarak Poltsram, bu kadar muazzam bir kalabalıkla şahit oluyordu.

Saat 9 da millî müdafaa ordusu müfrezeleri Protestan ve Katolik kiliseleri ile Garnizon kilisesinin önünde yer aldılar.

Kilisenin önüne büyük bir kürsü konulmuş idi. Reisicümhur Mareşal Hindenburg, geçit resmini bu kürsüden seyretti.

Hindenburg

Saat 10 da resmî zevat, kalabalık bir halde gelmişlerdir. Bu arada bilhassa sabık veliaht prens Atyelfredirik dikkat celbediyordu.

Saat 10,25 de ceneral üniforması giymiş olan reisicümhur Hindenburg önünde bir polis müfrezesi olduğu ve şiddetli alkışlar arasında oğlu ile beraber otomobile binmiştir.

Katolik nazırlarla meb'uslar katolik kilisesine girmişler, Hindenburg ile Hitler protestan nazırlar , protestan kilisesine girmişlerdir.

Sabık , veliaht, eski imparatoriçe locasında yer almış idi.

Hindenburg'un hitâbesi

Hindenburg, bir hitabe irad ederek hükûmetin karşılaması lâzımgele harici ve dahilî siyasete ait bir çok güç vazifeleri hatırlatmıştır.

Hitler söyleyor

Mütaakıben Hitler dik ve parlak bir sesle Alman milletinin ittihatsızlığın neticesi olan sıkıntısını ehemmiyetle kaydetmiş 1871 senesindenberi Almanyanın sulhu ve medeniyeti inkişafa mazhar etmek hususunda pek çok hizmeti görülmüş olduğunu söylemiş ve 1917 senesi kânun evvelinin Alman milletinin hürüyetini ve yaşamak hakkını müdafaa etmek kanatile içine girmiş olduğu büyük bir cidâlin nihayet bulduğuna şahit olmuş bulunduşunu beyan etmiştir.

Bundan sonra Hindenburg kralların yatmakta olduğu metfene inmiş ve kral Fredirik Kiyom ile büyük Fredirikin mezarlarına çelenkler koymuştur. Bu esnada topçular 21 pare top atmıştır tekrar kilisenin kubbesi altına çıkan Hindenburg, meclisi selâmlamış, kilise önündeki kürsüye gitmiş ve o sırada askerî kıtaların, resmî geçiti başlamıştır. Gecide iştirak eden bütün alaylar şiddetle alkışlanmıştır.

Hindenburğ, elindeki mareşal asası ile geçit resmi yapan alayları selâmlıyordu.

Heyetler arasında Alman - Avusturya heyeti göze çarpıyordu.

Irak kabinesi

Yeni kabineyi Raşit Ali B. teşkil etti

LONDRA, 21 A.A. — Bağdat'tan Reuter'e bildiriliyor: İrak hükûmeti, istifa etmiştir. Yeni kabine Raşit Ali Beyin reisliğinde teşekkül etmiştir.

Eski nazırlardan birçoğu yeni kabinede mevkilerini muhafaza etmektedir. Raşit Ali Bey, Başvekâletten başka evvelce uhdesinde bulunan nezareti de muhafaza etmektedir. Başlıca iş arkadaşları şunlardır:

Hariciye Nazırı Nuri Paşa Sait, Maliye nazırı Yasın Paşa. Yasın Paşa, eski muhalefet fırkası reisidir.

Amerikada İçki

VASHİNGTON, 21. A. A. — Ayan ve mebusan meclisleri maliye encümenleri, içki yaşağının ilgasına dair olan yeni proje ile satılmasına ve içilmesine izin verilmiş olan bira, şarap ve meyvelerden yapılan içkilerdeki alkol miktarını nisbetini yüzde 3,2 olarak tesbit hususunda mutabık kalmışlardır.

VASHİNGTON, 21. A. A. — M. Roosevelt, tasarruflar kanun lâyihasını imzalamıştır.

Yunan meclisi

ATİNA, 21. A. A. — Parlamento, 27 martta mesaisine başlayacaktır. Kabinenin beyannamesininde 3 nisanda okunacağı ümit edilmektedir.

Mareşal Hindenburgun ümitleri

BERLİN, 21. A. A. — Deutsche Zeitung, mareşal Hindenbourg'un şu mektubunu neşretmektedir: Mektupta şöyle deniyor.

Hiçbir millet, Alman milleti kadar harici hüriyeti ve dahilî birliği için mücadele etmiş değildir.

Hariçte serbest ve dahilde müttehit olmak azimleri vatanımızın muhafazası hususunun bağlı bulunduğu başlıca şartlardır. Bugünki nesle itimadın vardır ve en büyük ümitlerim Alman gençliğindedir.

Alman Yahudi düşmanlığı ve Lehliler

VARŞOVA, 21 A. A. — Havas ajansı bildiriyor: Lehli Yahudilere karşı Almanyada yapılmakta olan tazyikler Lehistan'ı heyecana düşürmüştür. Hükûmet leh tebaasının müdafaası için diplomatik bir takım tedbirler almıştır.

Memlekette

Yaz geldi

ZAFRAMBOLU, (Hususî) — Burada kış çabuk geçti ve bahar havaları başladı. Halk bağ budamalarına ve yaz ekinleri ile tarla hazırlıklarına girişti. Herkeste hararetli bir çalışma, bağ yolunda da kalabalık bir gidiş ve geliş görülmektedir.

Niçin öldürmüşler?

TAVŞANLI (Hususî) — Kör ağaç köyü muhtarı hacı Husam bir gece köy odasından evine giderken mavzer kurşunile üç yerinden yaralanarak öldürülmüştür.

Derhal yapılan Adlî tahkikat ve takibat neticesinde vak'anın failleri yakalanmış ve hâkim huzuruna sevkedilmişlerdir. Cinayetin para teklifi suretile bir teşvik seri olduğu anlakşılmaktadır.

Bir kaçakçı kafilesi

ADIYAMAN — Kaymakam vekili Şevket, jandarma bölük kumandanı Muzaffer Beyler maiyetlerinde kâfi miktarda jandarma olduğu halde Göksu nehri kenarında bir mağarayı basmışlar ve burada saklanan bir kaçakçı kafilesini yakalamışlardır. Yakalanan kaçakçılar Hoca Ömer mahallesinden Hazmi, Haydaran köyünden Simo, koyucak köyünden Mehmet, Dul Köyünden Mamo ve Monla oğlu Alidir. Kaçakçılarda 6 tüfek, 12 denk şeker, 420 kutu sigara kâğıdı, 4 top bez ve saire birçok eşya zuhur etmiş, hepsi müsadere olunmuştur. Kaçakçılar tevkif olunmuş ve ihtisas mahkemesine sevkedilmislerdir.

Yeni iskele

ZONGULDAK, — Fırtınalarda harap olan Zonguldak iskelesi yerine Belediye tarafından inşa ettirilen yeni ve beton iskele birkaç güne kadar tamamlanacaktır.

İskelenin inşası için 57 bin küsur lira sarfedilmiştir.

Anbar soyarken

MALATYA — Bir hanın ambarını soyarken yakalanan ebe oğullarından İsmailin evvelce Şarkışlada bir caminin halı ve kilimlerini çalmaktan on sene hapse mahkûm olduğu ve hapisaneye nakledilirken kaçtığı, sonra Malatyaya geldiği anlaşılmıştır.

Yeni teşkilât

(Başı 1 inci sahifede)

Adana Vilâyetinin merkezi Adana olmak üzere vilâyetin ismi Seyhana tebdil olunacaktır.

7 — Şibinkarahisar Vilâyeti kaldırılacaktır. Merkezi kaza haline konularak Alucra Kazasile birlikte Giresun Vilâyetine ve Suşehri, Koyulhisar Kazaları Sivas Vilâyetine ve Mesudiye Kazası da Ordu Vilâyetine bağlanacaktır.

8 — Kaldırılan, tadil edilen ve teşkilât sebebile iktiza eden tahvil ve irtibatların icrasına Dahiliye Vekili memur olacaktır.

9 — Kaldırılan Vilâyetlerdeki memurlar hakkında memurin kanununun 85 inci maddesi hükmü tatbik olunacaktır.

Poliste

13 afyonkeş yakalandı

Valdehanında Seyit Cafer isminde birinin odasında afyon içen 13 kişi zabıtaca cürmü meşhut halinde yakalanmış, ve afyon içmeğe mahsus ağızlıklar müsadere edilmiştir.

Tahkikat yapılıyor

Beyoğlunda Santral gazionsu sahibi Ali Rıza Ef. garson Osman tarafından 50 lirası çalındığını iddia etmiş, tahkikata başlanmıştır.

Kulüplerde

Bir senei devriye

Evvelki gün Mareşal Pilsudskinin doğumunun yıldönümü olduğundan Beyoğlundaki Leh klübünde bazı merasim yapılarak Mareşalın doğumu kutlulanmıştır. Bu munasebetle Lehistan Başkonsolosu M. R. Wagnerowicz tarafından bir nutuk söylenmiştir. Bundan sonra bir de konser verilmiştir.

Evkafta

Şakir B. gitti

İstanbul Evkaf muhasebe müdürü Şakir B. evkafa ait bazı hesaplar hakkında umum müdürlüğe şifahen malûmat vermek üzere Ankaraya'ya gitmiştir.

Başlık yapılacak

Evkaf idaresi Darülfünun arkasındaki talebe pansiyonunun tamir işini bitirmiştir. Mimar Sinanın eserlerinden olan Silivrideki Piripaşa camiinin tamiri de ikmal edilmek üzeredir. Süleymaniye camiinin şadırvan üstündeki büyük sütunlarından birisinin başlığı bozulmuştur. Evkaf idaresi yakında bu başlığın da tamirine başlıyacaktır.

Toprak bayramı

(Başı 1 inci sahifede)

duğu gibi İstanbul Vilâyeti kaza ve köylerinde de parlak bir surette geçirilmiştir.

Halkalıda

Bakırköy kazası köylüleri Toprak Bayramını Halkalı Ziraat Mektebi çifliğinde geçirmişlerdir.

Köylüler ellerinde bayraklar ve önlerinde davul zurna ile köy havaları çalarak çiftliğe gelmişlerdir.

Köy mektepleri talebeleri de millî marşlar söyliyerek gelmişler ve bayrama iştirak etmişlerdir.

Ziraat Müdürü Tahsin, Ziraat Odası azası, Bakırköy kaymakamı, nahiye müdürleri de bayramda bulunmuşlardır.

Gelenleri Halkalı Mektebi muallim ve talebeleri karşılıyordu. Çiflik bayraklarla süslenmişti. Müdür Vekili Muzaffer Bey bir nutukla köylüleri selâmlamış ve Toprak Bayramını kutlulamıştır.

Muzaffer Bey bu bayramın faydalarını söylemiş, çalışkan Türk köylüsünün vazifelerini saymış ve Cumhuriyet Hükûmetinin Türk köylüsüne verdiği büyük kıymeti ve yardımları anlatmıştır.

Bundan sonra Muallim Necati Bey ve talebeden biri nutuklar söylemiştir. Köylüler namına çiflik sahibi Akıf Bey nutuklara cevap vermiş ve köylülerin sevinçlerini anlatmıştır.

Nutuklar çok çok alkışlanmıştır.

Köylülere ziyafet

Halkalının bahçesinde yer sofraları kurulmuştu. Burada köylülere bir öğle ziyafeti verilmiştir. Mektebin salonunda da davetlilere ziyafet verilmiştir.

Bu sene Toprak Bayramı tam köylüce geçirilmiş ve iyi olmuştur. Köylüler ve mektepliler oyunlar oynamışlardır.

Öteki kazalarda

Vilâyetin diğer kazalarında da bayram yapılmıştır.

Kartal kazasında Pendik - Maltepe arasında Samandıra ve diğer nahiyelerde eğlenceler yapılmıştır. Beykoz ve diğer kaza, köylerinde de toprak bayramı güzel olmuştur. Havanın güzel olu bayramın iyi geçmesine yar etmiştir.

SON DAKİKA

Ergani istikra

İş ve Ziraat bankal ne kadar hisse alac

ANKARA, 21 (Telefonla İş Bankası, hükûmetin Ergan kır madeni istikrazına iki yü bin lira ile iştirak edecektir. at Bankasının da bu istikraz milyon lira ile iştirak edeceği leniyor. İlk tertip istikrazın vaffakıyetle temin edileceği hakkaktır. İkinci tertip isti tahvilâtının sürülmesine teşri niden sonra başlanacaktır.

İstikraz muvakkat senetler nisanda satışa çıkarılacak v tış müddeti bir ay devam ed tir.

Gayrimenkule tec vüz kaldırılacak

ANKARA, 21 (Telefonla Gayrimenkule tecavüzün kalması hakkında hükûmet M Meclisine bir kanun lâyihası miştir. Bu lâyihaya göre bir senin zilyet bulunduğu gayri kule tecavüz ve müdahale ol rak ihdasiyet olanduktan son şin mahkemeye intikaline k vilâyetlerde, kazalarda ve nah lerde en büyük idare memur rafından hepsinin mütaleası dıktan sonra vâki tecavüz rel mahkemeye kadar eski hâl ve muhafaza olunur. Ve tecc eden gayrimenkul üzerinde t he şayan bir hakkı olduğunu i etse dahi mahkemeye müra eylemesi lüzumu tebliğ olana tır.

Mahkeme bu hususa dair bi küm vermeden mütecaviz tar dan o mahalle tekrar tecavü müdahale edilirse 3 aydan bi neye kadar hapse mahkûm olu tır. Ve 30 liradan 50 liraya k ağır para cezası verecektir.

Gedikli Küçük Zab mektebi

ANKARA, 21 (Telefonla Gedikli Küçük Zabit mektebi lebesinin Askerî liseler talebe bi iaşesi hakkındaki lâyiha e menlerce kabul edilerek ruzna ye alınmıştır.

Taamiye

ANKARA, 21 (Telefonla Taamiyeden tevkifat yapılıp pılmıyacağının tefsiri hakk hükûmet bir tezkere ile Me müracaat etmiştir.

Devlet şurası âzâlıkl

ANKARA, 21 (Telefonla Şûrayi Devlet âzasından Ke Âtıf Beyin arzusu ile tekaüt ol sı ve İhsan Beyin de ölmesile kalan iki azalığa münasipler seçilmesi ve Şûrayi Devlet Re ğince gösterilen lüzuma bir Umumî kâtip ve âza Edip C Beyin âzalığa, âzadan Ferit yin Umumî kâtip ve âzalığa n ve becayişlerine müsaade edil si hakkında başvekâlet bir te re ile Meclise müracaat etmiş

Bir muallim dokto yaraladı

İZMİR, 21 (Milliyet) — miş hastahanesinde akıl hasta na müptelâ muallim Fuat B. tahaneden taburcu edilince h met doktoru Rıza B. in muay hanesine gitmiş ve tabancas doktoru boğazından ağır sur yaralamıştır. Fuat B. cinayet ledikten sonra kaçarken düş ve elindeki tabanca ateş alm Fuat B. kurşunla kalbinden v duğundan derhal ölmüştür.

İzmir Belediye rei

İZMİR, 21 (Milliyet) — lediye Reisi Behçet B. Anka hareket etmiştir. Behçet B. ş işleri, Karşıyaka suyu, kambiy döviz meseleleri hakkında te larda bulunacaktır.

Talebeyi davet

Millî Türk Talebe Birliğinden:

Önümüzdeki 23 mart perşemb nü saat 14 te Darülfünun konfe salonunda Birliğin dil toplantısı lacağından yüksek tahsil ve lise i ci devre talebelerinin gelmeleri olunur.

Ekonomi

Temizleme makineleri

Yakında arpalar gibi buğdayların da temizlenmesine başlanacak

Ticaret ve Zahire Borsası, Ticaret Odası ve memleketimizin muhtelif hububat istihsal mıntakalarındaki başlıca ticaret odaları, mühim ihraç merkezlerimize birer temizleme makinesi konulması için teşebbüsatta bulunmuşlardı. Bunun neticesi olarak Ziraat Vekâleti, ilk olarak Haydarpaşa'daki A ve B silolarına temizleme makinesi koydurmuştur. Bu makinede şimdilik arpalar temizlenecek, yakında buğdayların da temizlenmesine başlanacaktır.

Temizleme makinesi, hububatın evvelâ samanını ayırmakta, sonra tanelerini büyük ve küçük olarak ikiye ayırmaktadır. Bu sayede mevadı ecnebiye nisbeti % 1 den aşağı düşmektedir.

Kaç Yunan taciri var?

Yunanistan tarafından tanzim edilen bir istatistiğe göre, memleketimizle muhtelif işler üzerinde ticaret yapan 166 bin Yunanlı mevcuttur. Rusya'da 213 bin, Fransa'da 37 bin Yunan tebaası ticaretle iştigal etmektedir.

Yunanistan haricinde ticaretle müştağil Yunan tebaası yekûnu 450 bine baliğ olmaktadır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

21 MART 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	96,—	Elektrik	—
Şark yolları	4,90	Tramvay	—
D. Muvahhide	59,75	Tünel	—
Gümrükler	5,75	Rıhtım	18,15
Saydî mahî	7,—	Anadolu I	44,—
Bağdat	11.75	„ III	43,50
T. askeriye	7,75	messill	50,40
İzmir Belediye İstikrazı	99		

ESHAM

İş. Ba. Nama	10,15	Bomonti	24.—
„ „ Hamiline	11.—	Terkos	37,—
„ „ Müessis	119.—	Çimento Ar.	11,—
Anadolu Hisse Senedi	23,75	İttihat dey.	25,45
Nüyork	47,70	Şark dey.	1,70
Reji	4,—	Balya	2.50
Şir. hariye	15.—	Şark m. ecza	2.85
		Telefon	14.—

ÇEK FİATLARI

Paris	12,03	Prağ	15,96
Londra	723	Viyana	4,27,50
Nüyork	476	Madrit	5,58,375
Milano	9 ,19	Berlin	1,98,64
Brüksel	3,38,40	Varşova	4,20,50
Atina	81,81	Peşte	393
Cenevre	2,44,60	Bükreş	79,97
Sofia	67,22	Belgrat	35,16,28
Amsterdam	1,17,23	Moskova	10,89 1-2

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170.—	1 Şilin, Av.	26.—
1 İsterlin	727	1 Pezeta	17,—
1 Dolar	207,--	1 Mark	50,—
20 Liret	218	1 Zeloti	24,—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33,—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23,—
20 i. İsviçre	820.—	10 Dinar	55,—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—
1 Florin	85,—	1 Altın	9,32
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	34.—
		Banknot	2,-

Benzin idhalâtı

Tutulan bir istatistiğe göre, geçen şubat ayı zarfında İstanbul'a 561 bin ton benzin ve 1592 ton petrol ithalâtı vâki olmuştur.

Tütün kongresi

Cenevre'de toplanması mukarrer Beynelmilel Tütün Konferansı martın 31 inde açılacaktır.

Türk heyeti Cenevre'ye vâsıl olmuştur. Yunan murahhaslarının da vardıkları bildirilmiştir.

İtalyanlarla müzakere

İtalya ile aktedilecek ticaret muahedesi için hazırlıklara devam edilmektedir. İstanbul Ticaret Odası, İtalya ile ticarî münasebatımıza dair 150 sayfalık bir rapor hazırlamıştır. İhracat ofisi, İzmir Ticaret Odasından da bu hususta istediği rapora intizar etmektedir.

Doğru değil

Rumeli şimendifer tahvillerinin çekilmiyeceği ve ikramiyelerinin verilmiyeceği rivayetlerinin doğru olmadığı haber verilmektedir.

Buğday rekoltesi

Bu seneki buğday rekoltesinin tesbitine çalışılmaktadır. Cenubî ve Şarkî Anadoluda bu sene geçen seneden az mahsul alınacağı anlaşılmaktadır. Bununla beraber, umumiyetle bu sene mahsulün geçen senekinden az olmıyacağı tahmin ve az olsa bile Ziraat Bankasının elinde külliyetli buğday bulunduğundan nazım vazifesini ifa edeceği ve fiatlerde fark olmıyacağı temin edilmektedir.

Fransaya idhalât

Fransa, 9 marttan itibaren Fransa'ya ithal edilecek mısır tanesi ve kırmasile ununu kontenjana tâbi tutmuş, keyfiyet İhracat ofisi tarafından alâkadarlara bildirilmiştir.

Tetkikat yapılıyor

Tiftik tacirleri, 2 - 3 sene evvelki fiatlara nazaran tiftik fiatleri düşmüş olduğu halde oktruva vergisinin indirilmediğinden bahisle Ticaret Odasına müracaat etmişlerdir. Keyfiyet tetkik edilmektedir.

Varnada sergi

Önümüzdeki yaz mevsiminde Varna'da ziraî bir sergi açılacaktır. Bulgarlar, gelecek senelerde de sınaî ve iktısadî diğer sergiler açacaklardır. Bütün dünyada mevcut muhtelif meslek erbabının bu sergilere iştiraklerini temin için şimdiden propagandalara başlamışlardır.

Şehir Haberleri

Belediyede

İtfaiye için

Mütehassıs getirilecek mi?

Belediye, itfaiyenin ıslahı için Almanya, İtalya, Viyanadan mütehassıs getirmek üzere müracaatlarda bulunmuştu.

Kolonya şehri İtfaiye Müdür Muavinini tercih edilmiştir. Döviz müsaadesi alındıktan sonra mütehassıs gelecektir.

Dostluk yurdu

Belediyenin karşısındaki eski Türk-Alman Yurdu arsası Emlâk Bankasına devrolunmuştu.

Banka bu arsayı satmağa karar vermiştir.

Burada belediye, evkaf ve hususî şahısların da arsaları vardır. Bankaya ait kısımları belediye alacaktır.

Burada bir bahçe yapılması düşünülüyor.

Kooperatifin istikrazı

Belediyenin kefaletile kooperatif için yapılacak 20 bin liralık istikraza ait Dahiliye Vekâletinden izin istenmiştir. Bu para ile kooperatif genişletilerek memurlara ucuz eşya verilecektir.

Noksan ekmekler

Musadere edilen noksan ekmekler Darülâcezeye verilecektir.

Şehir meclisi

Şehir Meclisi ay başında tekrar toplanarak nisan içtima devresine başlıyacaktır. Bu devrede 931 senesi kat'i hesap raporunun müzakeresi yapılacaktır. Bundan başka nisan içtimamda ekmeklerin haiz olacakları rütubet miktarı ile yeni çeşni meselesi de münakaşa edilecektir.

Anadolu yakasında cereyan

Elektrik Şirketi Anadolu yakasında yaptığı elektrik tesisatı neticesinde iki ay evvel Göztepeye elektrik cereyanı vermeğe muvaffak olmuştu.

Göztepeden sonra Erenköyüne de cereyan verileceği sırada sırf takas meselesi yüzünden malzeme tedarik edilememiş ve tesisat ta durmuştur.

Elektrik Şirketi bu vaziyetin uzun müddet devamı ihtimalini nazarı itibara alarak başka yerdeki tesisatını tehir ile Erenköyüne elektrik vermek üzere tekrar inşaata başlamıştır. Şimdi Bağdat caddesine kablo konuyor.

Şirket, tesisatı bir an evvel bitirmek üzere günde 100-150 amele çalıştırıyor. Bu tesisat sayesinde bir aya kadar Erenköyüne cereyan verilecektir. Şirket, Erenköyünden sonra Suadiyeye de cereyan vermek istediğinden yaz sıcakları başlamadan Suadiyeye ve Suadiye plâjlarına cereyan verilmiş olacaktır.

Diğer taraftan bu yaz Anadoluhisarına da cereyan verilecektir.

Mübadelede

Şevki Bey gidiyor

Madrit sefirliğine tayin edilmiş olan Muhtelit Mübadele komisyonu Türk murahhas heyeti reisi Şevki B. bugün Madrid'e gidecektir.

Mübadele komisyonundaki başmurahhaslık vazifesi elân Şevki B. in üstündedir. Şevki B. Madrid'te itimatnamesini verdikten sonra Türkiye ile İspanya arasında muallâkta kalmış olan bazı ticarî meseleler hakkında müzakereye girişecek ve iki ay sonra İstanbula gelerek komisyondaki vazifesine devam edecektir.

Muslihiddin Âdil Bey

Darülfünun Hukuk Müderrislerinden Muslihiddin Âdil Bey, Brüksel Beynelmilel Hukukî İdare Enstitüsü daimî azalığına intihap edilmiştir.

Beynelmilel Enstitü muasır milletler hukuk âlimleri arasından ayrılmış bir heyettir. Muslihiddin Âdil B Enstitüye ilk seçilen Türk azadır. Enstitü reisi azalık beratını müderrisimize gönderdiği ve kendisini temmuz içtimalarına davet eylemiştir.

Beynelmilel Hukuk Kongrelerinde Türkiye murahhası olarak bulunmuş ve kendisini ilmî mahfellere tanıtmış olan Muslihiddin Âdil Beyin bu intihabını memleket irfanı hesabına bir muvaffakıyet sayar ve mumaileyhi tebrik eyleriz

Vilâyette

Tetkikler bitti

Faik Bey gitti, varidat işleri

Defterdarlık teşkilâtında yapılacak değişiklikler için tetkikler yapan komisyon dün Maliye Vekâleti Muhasebat umum müdürü Faik Beyin reisliği altında toplanmış ve işini bitirmiştir.

Bu toplanmada Defterdar Mustafa Bey ve malmüdürleri bulunmuşlardır. Defterdarlığın masraf kısmı üzerinde tetkikler yapılmış ve bitirilmiştir. Kadrolar da gözden geçirilmiştir.

Faik B. tesbit edilen malûmat dosyasile dünkü trenle Ankara'ya gitmiştir.

Varidat cetvelleri

Vilâyet itibarile her ay sonunda kaymakamlıkların varidat ve müfredat cetvellerini nihayet öteki ay sonuna kadar göndermeleri lâzımdır.

Dahiliye Vekâleti bazı yerlerin buna riayet etmediklerini ve bundan sonra riayet etmiyenlerin cezalandırılacağını bildirmiştir.

Odada

Kongre ne zaman?

İstanbul mıntakası Ticaret Odaları kongresi, nisanın ilk haftasında şehrimizde toplanacaktır. Ruzname hazırlanmıştır. Geçen seneki kongrede, bu sene kongresinde okunup müzakere edilecek raporların daha evvel tabettirilerek mıntaka dahilindeki odalara gönderilmesi kararlaştırılmıştı.

İstanbul Ticaret Odası, bu karara tevfikan kongrede okunacak raporları tabettirmektedir. Bu raporlardan Hakkı Nezihî Beyin yazdığı yaş meyva istihsali ve ticareti hakkındaki raporun tabı bitmiş ve dün birer nüshası mıntaka Ticaret Odalarına gönderilmiştir.

Meclis bugün

Ticaret Odası Umumî Meclisi bugün haftalık toplanmasını yapacaktır. Bu toplanmada, Odanın 932 bilânçosu müzakere edilecektir.

İnhisarlarda

Heyet gidiyor

Samsun fabrikası tetkik edilecek

İnhisarlarda yapılacak ıslahat hakkında tetkikatta bulunmakta olan Amerikalı mutehassıs heyet 15 güne kadar tütün fabrikasını görmek üzere Samsun'a gideceklerdir. Mütehassıslar, Samsundan İstanbula gelerek Ankara'ya gidecekler ve orada Tuz Merkez idaresini ve Kaya memlehasını görecek lerdir. Heyet bundan sonra tütün fabrikasını ve Çamaltı memlehasını görmek üzere İzmire gideceklerdir.

Malmüdürlükler

Bir suiistimal mi?

Eminönü Malmüdürlüğüne vukubulan bir ihbar üzerine mühim bir suiistimal meselesi meydana çıkarılmıştır.

İstanbul İthalât Gümrüğü Sarayburnu antreposunda mevcut 63 hamaldan her sene kesilen tarik bedelleri bir çok senelerdenberi belediyeye verilmemiştir. Bu parayı kolbaşı Ağa bey ihtilâs etmiştir. Eğer tahkikat yapılacak olursa diğer gümrüklerde de buna benzer suiistimallerin meydana çıkacağı ve yekûnunun 25-30 bin lira tuttuğu anlaşılacaktır.

Bu ihbar üzerine iş Maliye Müfettişlerine aksetmiş ve Müfettiş Hakkı Bey teftişe memur edilmiştir.

Eminönü Malmüdürlüğü de kazanç vergisi cephesine ait tahkikatın icrasını yoklama memuru İsmail Hakkı Beye havale etmiştir.

İsmail Hakkı Bey tahkikatını bitirmiş ve meselenin doğru olduğu meydana çıkmıştır. Şimdiye kadar 1000 liralık kazanç vergisinin saklandığı tespit edilmiştir. Hamallardan kesilen fakat belediyeye verilmiyen tarik bedeli miktarının ne kadar olduğu da Maliye Müfettişlerinin tahkikatı neticesinde anlaşılacaktır. Diğer taraftan gümrüklerde mevcut 200 den fazal hamaldan tarik bedeli kesilip kesilmediği tahkik edilmektedir.

Yoklama memuru İsmail Hakkı B. tetkikata devam etmektedir.

Hamit Bey geldi

Halkevi işleri için Ankara'ya giden İstanbul Halkevi Reisi Hamit B. dün şehrimize avdet etmiştir.

Mahkemelerde

Timarhaneye gönderildi

Çığ mecmuası sahipleri de polisçe isticvap edildi

Bartında annesini baltayla parçalayıp öldürdükten sonra ağzından altın dişlerini söken meyhaneci Hamdi müşahede altına alınmak üzere İstanbula tıbbı adliye gönderilmişti.

Hamdinin tıbbı adlîde deli olduğu anlaşılmış, tedavî edilmek üzere tımarhaneye gönderilmiştir.

Nazım Hikmet

Komünistliğe tahrik mahiyetinde görülen neşriyat için yapılan tahkikata devam edilmektedir.

Bir yıldız aktı isimli kitabın şairi İsmet Hüsnü Bey de dün isticvap edilmiş, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştır.

Nazım Hikmet Bey kefaletle tahliyesi için istida ile müracaat etmiştir. Bu müracaata müsbet menfi bir cevap verilmemiş, Ankara müddei umumiliğinden mahkûmiyeti sabıkası olup olmadığı sorulmuştur. Buna cevap geldikten sonra istidaya müsbet veya menfi bir cevap verilecektir.

Çığ mecmuası sahip ve muharrirleri de polisçe isticvap edilmişlerdir. Bugün müddei umumiliğe verilmeleri muhtemeldir.

Bursadan getirilen ve komünistlik tahrikâtı yapmaktan suçlu bulunan Conka Ali ile Ömer de yedinci müstantikliğe tevdi edilmişlerdir.

Beraat etti

Bartında bakkal mahallesindeki evinin bahçesinde 19 kilo kaçak rakı bulunan İsmail kızı Hanife tevkif edilmiş ve Dokuzuncu ihtisas mahkemesine gönderilmişti. Hanife Hanımın muhakemesi dün bitmiş, bu rakıları Hanifenin bahçesine düşmanlık için başkalarının koyduğu anlaşılmış, beraetine karar verilmiştir.

İftira davası

Sirkeci şimendifer istasyonu bilet gişesinde yapılan suiistimal tahkikatına devam edilmektedir. Zayi olan paranın miktarı 15,130 liradır. Bu parayı ihtilâs ettikleri iddiasile kendilerine işten el çektirilen Suat ve Kadri Efendiler müddei umumiliğe müracaat ederek iftira davası açmışlardır.

Kaçakçılar

Kara Mürselin Ayazma köyünde oturan 66 yaşında Süleyman ağa ile oğulları Hüseyin, Bekir ve Ömer kaçakçılıktan suçlu olarak İstanbul ihtisas mahkemesine gönderilmişlerdir. Bunların evinde 10,500 tabaka kopya kâğıdıyle bir okka tütün zuhur etmiştir. Suçlular tütünden haberleri olmadığını, kopya kâğıdının da yasak olduğunu bilmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme istinabe için başka güne bırakılmıştır.

Mahkûm oldu

Tahta Kalede Bulgar sigarası ve damgasız kaçak iskambil kâğıdı satarken yakalanan sabıkalı kaçakçılardan Hüseyin oğlu Celâl 2 ay hapse 30 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

6 ay hapis yatacak

Geyveye sigara kâğıdı kaçırırlarken yakalanan Hüriye Hanımla Ahmedin muhakemeleri dün ihtisas mahkemesinde bitmiş. Hüriye Hanım 6 ay, Ahmet 5 ay hapse ikisi birden 4 bin 59 lira 95 kuruş para cezası vermiye mahkûm olmuşlardır. Her iki mahkûm da tevkif edilmiştir.

Maarifte

Kız kolleji

Düyunuumumiye binası maarife devredildi

Mülga Düyunu Umumiye binasının nereye verileceği kat'i surette halledilmiştir.

Bina Vekiller Hey'eti kararı ile maarife verilmiştir. Bina maarife devrolunacak ve burada bir kız lisesi açılacaktır.

Bir tavzih

Atideki tavzihin muhterem gazetenizde dercini rica ediyoruz.

"Vakit" gazetesi 21 Mart salı günkü nüshasında Hukuk Fakültesinde de bir hadise çıktığını kayit ve bu münasebetle hakikate uymiyan bir takım rivayetlerden bahsetmektedir.

Mes'elede gazetenin uzun uzadıya yazdığı gibi bir vaziyet yoktur. Hakikat şundan ibarettir:

"Biz Yardımcı müderisler, diğer müderris meslekdaşlarımız gibi Fakültenin tedris hey'etine dahil olduğumuz cihetle müessesemizi alâkadar eden mes'eler ile daha yakından meşgul gayesile müderrisler Meclisine girmeği istemiş ve bunun için de Meclise bir takrir vermiştik.

Darülfununun 1924 tarihli talimatnamesinde Yardımcı Müderrislerin Meclise iştiraklerinden bahsetmediği cihetle ve Edebiyat Fakültesindeki Yardımcı Müderris arkadaşlarımızın kendi Meclislerine girmelerindeki teamülün Hukuk Fakültesini bağlamıyacağı mutalesile talebimiz terviç edilmedi. Mes'ele bundan ibarettir."

Fakülte reisi Tahir Beye ayrıca bir mektup yazıldığı ve bu yüzden de gazetenin kaydettiği tarzda bir münakaşa cereyan ettiği doğru değildir.

Esasen bir ilim müessesesinde böyle bir vaziyetin tehaddüsünü aslâ caiz göremeyiz.

Mahiyetini yukarıda yazdığımız ve tamamen dahilî bir prensip mes'elesi olan bu işin Edebiyat Fakültesine teallük eden çirkin bir hadise ile birlikte yazılmasından dolayı pek çok müteessiriz.

Biz Yardımcı Müderrislerin derin hürmet beslediğimiz Tedris Heyetine karşı tahkiramiz bir lisan kullanmamız hiç bir vakit hatırımızdan bile geçmez.

Yardımcı Müderris İktisat Doktoru Muhlis Etem — Yardımcı Müderris Hukuk Doktoru Kemaleddin

Müteferrik haberler

M. Edge şehrimizde

Amerika'nın sabık Paris büyük elçisi M. Edge dün şehrimize gelmiş ve Amerika sefiri M. Sherrill tarafından karşılanmıştır. M. Edge bu akşam Sofya'ya gidecektir. M. Edge dün şehrimizde bir gezinti yapmış camileri ve müzeleri görmüştür.

Heyeti umumiyede bulunacak

Rıhtım şirketi murahhas azası M. Vivier, şirketin yakında toplanacak olan heyeti umumiye toplantısında bulunmak üzere İstanbula gelmiştir.

Sadullah Bey

Seyrisefain Umum Müdürü Sadullah B. evvelki gün Yalova'ya gitmiştir; yarın avdet edecektir.

Tırpan

Bir fikir adamı

Hemen hemen her ay masamın üzerinde (Haydar Rifat) Beyin imzasını taşıyan kıymetli bir eser bulurum.

Avukatlık âlemindeki kuvvetli mevkiini terkettikten sonra Haydar Rifat Bey kıymetli bir kalem adamı oldu.

Son yılların beynelmilel şöhretlerinden olan Emil Ludvig'in hemen bütün eserlerini türkçeye çeviren Haydar Rifat Bey matbuat âlemine yeni atılmış yirmi yaşında bir haveskâr gibi çalışıyor.

Geçenlerde bu eserlerden bazılarının tercüme kusurları hakkında bir iki dedikodu oldu.

Fikir hayatında hâllihamur olanlar için böyle tenkitlere tahammül etmek lâzımdır. Hatasız kimse olamaz. Fikir adamlarının yaptıkları kusurlar dünyanın belki en masum hatalarıdır. Memleketleri ateşe veren diplomatların hataları, milletleri sefalete sürükleyen devlet adamlarının günahları yanında kalem adamlarının kâğıt üzerinde işledikleri kusurlar limonata gibi kalır.

Binaenaley böyle tenkitleri bir az çiy kalmış hazırlop gibi hazmetmek ve işine devem etmek lâzımdır.

Boileau'nun münekkitlerce malûm bir sözü vardır. «Tenkit kolaydır. Fakat sanat güçtür» der.

Her fikir adamı bundan cesaret alabilir.

Haydar Rifat Bey yorulmaz bir gayretle en yeni Avrupa müellefatını türkçeye çeviriyor. Bu itibarla kendisini tebrik etmek vazifemizdir.

Bismarck, Musolini, Versay, Sosyalizm, tarih felsefesi, hükümdar, Bolşeviklik gibi dünün ve bugünün içtimaî ve siyasî hareketlerini ve hareket adamlarını memleke tanıtmak bir hizmettir.

Bu itibarla da Haydar Rifat Beye teşekkür etmek lâzımdır.

Avrupada büyük devlet adamları, meşhur serbest meslek erbabı faal mesaiden çekildikleri zaman derhal kütüpanelerine kapanır okur. Okur ve yazarlar.

Fransa ve dünya siyasetini yıllarca elinde tutan meşhur Clemenceou iktidar mevkiinden her inişte soluğu Paris millî kütüpanesinde alırdı.

Bu bir meziyettir.

İkbal mevkii onların kafalarındaki bilgiyi harcıyacak bir yer oluyor. Oradan iner inmez yeni bilgilerle kuvvetlenmek için kitapların arasına gömülürler.

Bu hepimiz için bir yol olsa ne mutlu!

Burhan CAHİT

Gümüş lira

Yeniden ne kadar para basılıyor?

Madenî para basılması hakkındaki kanun M. Meclisi Maliye Encümeninde müzakere edilmektedir.

Bu kanun tatbik sahasına girince tedavülde bulunan 24.591.286 adet birer liralıklar ve nikel 25 kuruşluklar, 15 - 5 ve yüz paralık bronzlar 5, 10, 20 ve 40 paralık nikel paralar peyderpey ortadan kalkacaktır.

Bugün tedavülde bulunan nikel ve mahlut bronz meskûkât adet ve kıymet itibarile şöyle tasnif oluna bilir:

14.481.491 adet 25 kuruşluk nikel
19.856.943 » bir kuruşluk »
68.793.336 » yirmi paralık »
118.186.400 » on paralık »
94.400.000 » beş paralık »
Yekûn: 315.818.168 parça adedi.
Kıymeti: 4.577,374.85 lira.

25.896.397 adet bir kuruşluk mahlût nikel
25.688 adet on paralık mahlût nikel
Yekûn, 25.949.085 parça adedi.
Kıymeti: 259.095.69 lira.

19.944.622 on kuruşluk bronz
28.935.731 beş kuruşluk »
11.788.686 yüz paralık »
Yekûn; 60.669.039 parça adedi.
Kıymeti: 3.735.965.90 lira.

Yeni gümüş paralar 100, 50 ve 25 kuruşluk olacaktır. Nikel paralar ise, halis nikelden, 10, 5 ve 1 kuruşluk olarak imal edilecektir.

Spor

Fenerbahçenin balosu

Fenerbahçe klübünün her sene muvaffakıyet kazanan senelik balosu bu sene önümüzdeki perşembe akşamı Süreyya salonunda verilecektir. Bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

22 MART 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür : 24318
Yazı işleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava az bulutlu olacak ve rüzgâr mütehavvil olarak esecektir.

21-3-933 tarihinde hava tazyiki 759 milimetre, en fazla sıcaklık 14, en az sıcaklık 5 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Gümüş para

Dünya buhranının sebeplerini arayanların gözüne ilişmiyen bir keşifte bulunduğumu sanıyorum. Bana kalırsa bütün bunların sebebi maden paranın ortadan kalkıp yerine kâğıt para gelmesidir. Bana öyle geliyor ki eğer bildiğimiz sarı altın, nal gibi gümüş paralar geri gelse dünyayı kasıp kavuran bu buhran da ortadan kalkar.

Allaha şükür bizde gümüş para basılması artık kat'ileşti. Elimizde cerahatli bir yara pansımanının tiksintisi ile tuttuğumuz kâğıt liraların yerine çil çil liralar gelmesi pek hoşuma gidecek.. Ama diyeceksiniz ki; eskiden liralar kırmızı idi, şimdi beyaz olacak!. Ay efendim, hangimizde eski renk kaldı ki lirada kalsın!.

Makalenin türkçesi

Dün bir yerde oturuyordum. Oradakilerden birisi sordu:

— Bende bir silsilei makalât var. Şunları gazeteye koyamaz mıyız?..

Cevap verdim:

— Evvelâ şu silsile lâkırdısını türkçeye çevir.

— Ne diyeyim?..

— Dizi de!

— E makale?.

— Onu ben de bulamadım..

Gene içimizden birisi atıldı:

— Makalenin türkçesini mi arıyorsunuz?. Tıraş!. Silsilei makalât: Dizi tıraşı..

— Başmakale?

— Baştıraşı!..

Almanyada pedagoji

Ne olsun, ne olmasın diyerek size fransızca (Temps) Tan gazetesinde görülmüş bir havadisi naklediyorum:

Almanyanın (Saks) Hükûmeti dahilindeki mektep talebesine kastî isyan ve inzibatsızlık halinde dayak atılabilmesine Hükûmet Komiseri müsaade etmiştir.

Ben size Almanyada garip şeyler cereyan ediyor demiştimya!.. İşte bir garabet daha!. Acaba bizim pedagoji mütehassısları bu bapta ne düşünüyorlar?

Mekteplilerimiz, (Saks) ta bulunmadıklarına bir yiyip bin düa etmelidirler. Bana sorarsanız biz okuduğumuz zaman kızılcık değneği terbiye edevatı fenniyesinden idi.

FELEK

Ingiliz Başvekili Pariste

(Başı 1 inci sahifede)

çiliğinde M. Mac Donald, Sir John Simon, lord Tyrrell, M. Daladier. M. Paul Boncour, M. Bonnet, M. Cot, M. Sarraut ve birçok yüksek kimseler arasında görüşmeler yapılmıştır.

Saat 11,30 da başlıyan bu konuşmalara saat 13 de aralık verilmiştir. Yemekten sonra ve akşama doğru görüşmelere yeniden başlanması muhtemeldir.

PARİS, 21 A.A. — M. Makdonalt, kızı Mis İshbel Makdonald ve Sir John Simon, bu sabah saat 9.10 da buraya gelmişlerdir. Kendilerini istasyonda M. Daladier, M. Paul Boncour ve Lord Tyrrel karşılamışlardır.

İngiliz nazırları İngiltere sefarethanesine gitmişler ve saat 10,30 da M. Daladier ile M. Paul Boncour beraberlerinde hariciye müsteşarı M. Leger bulunduğu halde sefaretaneye gelmişlerdir.

Saat 13 de M. Daladier, M. Paul Boncour, Maliye nazırı M. Bonnet, Hava işleri nazırı M. Cot ve müstemlekât nazırı M. Sarraut sefarethanede verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır.

M. Mac Donald'ın beyanatı

ROMA, 21 A.A. — M. Mac Donald, İngiliz elçiliğinde kabul ettiği İtalyan gazetecilerine yaptığı beyanatta beynelmilel siyasetle ilişiği olan işler hakkında M. Mussolini ile bol bol konuştuğundan ötürü büyük bir sev inç duyduğunu, düşünceler arasında bir tıpkılık elde edildiğini söylemiştir.

M. Mac Donald, bu görüşmesinin verdiği neticelere büyük ümitler bağladığını, bu neticelerin hiç değilse Avrupa'da bütün bir nesil için eksiksiz bir sulh koruması gerek olduğunu da bildirmiştir.

M. Mac Donald, devamla demiştir ki:

"Roma'da geçirdiğim günler benim için çok kazançlı olmuştur.

Roma'ya yaptığım seyahatın neticeleri çıkarılan resmî tebliğde eksiksiz olarak gösterilmiştir. Bu tebliğ, İtalyan başvekili ile tam bir anlaşma içinde kaleme alınmıştır.

Bu görüşmelerde gözden geçirilen ve araştırılan hal çareleri arasında alâkadar devletlerin isteklerini zorlıyacak yahut dediklerimizi onlara zorla kabul ettirecek şekilde bir kombinezon yoktur.

Sulhu korumak ve devam ettirmek için ileride de el birliğile çalışmaktan geri durmamak işinde mutabık kaldık."

Paris müzakeresi ve Fransızlar

PARİS, 21 A.A. — Havas Ajansının öğrendiğine göre M. Daladier ve Paul Boncour bugün M. Mac Donald ve M. Simon'a Romada derpiş olunan Avrupa milletleri arasındaki münasebetlerin inkişafında müthiş bir akis yapacak olan muahedeye Fransanın samimiyetle iştirak etmekte olduğunu bildireceklerdir. Ancak M. Daladier ve Paul Boncour bu derpiş olunan muahedeyi lâyikiyle tetkik etmelerine müsaade edilmesini istiyeceklerdir.

Bu muahedenin bazı ahkâmi ilk bakışta ciddî tadilâta lüzum göstermektedir. Muahedelerin tadili ve silâh bırakımı meseleleri projedeki bunlara ait ahkâmın derin bir tarzda tetkikini icabettirmektedir. Fransız hükûmeti bu tetkikatı yaptıktan sonra teahhüt altına girebilir.

Küçük İtilâf endişede

BELGRAT, 21 A.A. — Siyasî mehafil, Küçük İtilâfı bir tarafa bırakmak suretile bir 4 ler konferansı toplanması projesi dolayısile endişe içindedir. Bu mehafil, böyle bir siyasetin Cenevre müesseselerini tahrip etmesinden korkmaktadır.

Almanya memnun mu?

BERLİN, 21 A.A. — Volf Ajansı bildiriyor: M. Mussolini'nin Avrupa sulhu projesi Berlin siyasî mahfilinde hararetle karşılanmıştır. Bilhassa Kelloğ misaki esası dahilinde tehakkuk edecek olan dört büyük devlet itilâfına ait teklifin ehemmiyeti tebarüz ettirilmektedir. Bu itilâfta şiddet hareketleri ve siyasî tazyikler bulunmiyacaktır.

BERLİN, 21 A.A. — Alman efkârı umumiyesi, M. Mussolini plânının şümul ve ehemmiyeti hakkında malûmat ve sarahat mevcut olmamasına binaen bu hususta şimdilik bir hüküm vermekte çekingen davranmaktadır.

Bununla beraber M. Mussolini'nin projesinin sulh muahedenameleri ahkâmından bir takımının tedricî surette yeniden tetkiki ve hukuk müsavatı prensipinin tatbiki maddelerini ihtiva etmekte olması dolayısile Duşenin teşebbüsü, daha ziyade teveccühle karşılanmıştır.

Gazeteler ne diyor?

PARİS, 21 A.A. — Agence Economique et Financière, bugün M. Henry Berenger'in bir makalesini neşretmiştir.

Mumaileyh yazısında M. Mussolini'nin tekliflerini tahlil etmektedir.

Henry Berenger, bilhassa küçük devletlerin mevkii ne olacağını sormakta ve sonra şu sözleri ilâve etmektedir:

İşgal etmekte olduğu saha itibarile dağinik bir halde görüldüğü derecede esas itibarile mütecanis olan Islav âlemi, Karadenizden Adriyatik'e kadar 100,000 000 dan fazla Avrupa'lıyı içine almaktadır.

Onun da söyliyeceği söz yok mudur, ve bu sözü nasıl söyliyecektir?

Silâhları bırakmak mevzuu bahsolsun, İstihsalî veya malî işler mevzuu bahsolsun Avrupa, uzlaşmak için tek başına kâfi gelemez ve küçük devletlerden müstagni kalamaz.

Avrupa, ziraatçi ve sanayici bir memleket olan Amerikaya borçludur. Gerek Amerika ve gerek Japonya ve Hindistan dünyanın gündelik hayatında kıt'alar arasındaki mütekabil irtibat haricinde bırakılamazlar.

Cenevreye gelince

CENEVRE, 21 A.A.— Sir John Simon'un perşembe günü umumî komisyondan İngilterenin silâhları bırakma plânının madde madde müzakeresine başlanılmasını istemesi muhtemeldir.

Bir İtalyan gazetesinin hücumu

Romada çıkan Tevere gazetesi neşrettiği "Havlamalar" başlıklı bir makalede Franasaya şiddetli hücumlar yapmıştır. Makalenin mühim kısımlarını naklediyoruz:

"Nasıl sakin ve parlak gecelerde köpekler esrarlı ve parlak aya bütün kuvvetlerile fakat boş yere havlarlarsa, İngiltere Başvekili M. Mac Donald ve Hariciye Nazırı Sir Simon'un İtalya Hükûmet Reisini ziyaret etmeleri ve "Silâhsızlanma" meselesine bir hal çaresi bulacak olan bir "İngiliz - İtalya" anlaşması ihtimali münasebetile Fransız gazeteleri de hep bir ağızdan yaygaraya başladılar.

İşte meselâ ihtiyar Charlo Maurros tehlikeli bir cinnetin tahtı tesirinde bulunarak kime karşı çatacağını bilmiyor. İngiltereye mi? İtalya veya Almanyaya mı?

Bu cinneti esnasında, yalnız silâhsızlanma hususunda İngilterenin İtalya ile anlaşmasını değil, hattâ ayni maksada matuf bir İngiltere - Fransa anlaşmasını bile reddediyor.

İngiltere ile anlaşmak, evet; fakat silâhlanmak için.. harp için. Sulh için değil.. Milletlerin birleşmesini ve anlaşması için değil. Fakat Fransanın dünyaya hâkim olması için...

Ve zavallı Maurros havlıyor.. havlıyor."

Mac Donald Romada nasıl karşılandı ?

ROMA, (Hususî muhabirimizden) - Saat 13.15.. Tayyare meydanı İngiltere Başvekilini karşılamağa gelmiş olanlarla dolu.. Musolini gülerek İngiltere Roma Sefiri Sir Grokam ile konuşuyor.

Saat 13.50, ufukta iki tayyare gözüktü.. İtalya Hava Nazırı Ceneral Balbo'nun "pilote„ ettiği tayyare ile diğeri havada birer kavis yaptıktan sonra meydana indiler.

Musolini, Sir Grokam ve diğer karşılayıcılar tayyarenin yanına doğru ilerilediler.. Tayyareden en evvel Ceneral elbisesini giymiş olan Balbo indi ve yardıma gelmiş olanlara emirler verdi. Mac Donald tebessüm ederek tayyareden indi. Üstünde kahverenkli bir elbise vardı.

Musolini ingilizce "hoşgeldiniz" diyerek büyük misafirin elini sıktı. Ondan sonra Mac Donald'ın kızı Miss İsabella Mac Donald indi. Ve Musolini tarafından karşılanarak kendisine bir buket verildi. Ayak üzeri bir iki dakika iki Başvekil konuştular ve Moc Donald iyi bir seyahat yaptığını söyledi.

Bu esnada Mac Donald'ın maiyetini getiren 10 tayyare daha meydana indiler.

Resmi selâmı ifa eden hava taburlarını teftiş ettikten sonra M. Mac Donald ve Sir Simon otomobile binerek halkın tezahüratı arasında şehre hareket ettiler.

Kari mektupları

Haklı bir şikâyet

Gazete müvezzilerinin haklı bir şikâyetinden bahsedeceğiz. İskele memurları, Kadıköy vapur iskelesine hiçbir müvezziin ayak basmaması için sıkı emirler vermişler. Müvezziler, bu emir yüzünden köprünün Kadıköy vapur iskelesine yaklaşamayarak vapura girip çıkan müşterilerine gazete satamıyorlarmış.

Müvezzilerin iskele üstünde gazete satmak hakkından mahrum edilmelerinin sebebini anlayamadık. Seyrisefain idaresinin nazarı dikkatini celbederiz.

Akşehirlilerin dileği

Belediyemiz bu sene şehrimize güzel şarlak suyu getirtti, şehrin her tarafına dağıtılıyor. Şehrimizin havası gayet güzel olduğu gibi ayni zamanda çok şirindir. Orta mektebimizin hali hazırda mevcudu (350) yi geçkindir.

Gelecek sene için mevcudun beş yüzü geçeceği ümit edilmektedir. Bu seneki mezunların bir kısmı Afyonda ve Konyada tahsillerine devam edebilmişlerse de diğer mühim bir kısmı fakirlikten dolayı tahsillerine devam edemediler. Genç Maarif Vekilimiz Reşit galip Beyin Akşehirde bir lise açmasını dört gözle bekleyoruz.

Akşehirde Demir Kazıkzade Mustafa Efendi mahdumu
Kadri Fikret

Mes'ut bir izdivaç

Terkos şirketi müfettişi kıymetli gençlerimizden Şefik Beyle Mısırçarşı tacirlerinden Hacı Süleyman Bey kızı Fatma münevver Hanımın Nikâhları dün Beyoğlu kaymakamlığında kaymakam Sedat Bey tarafından kıyılmış ve merasimde bir çok davetliler bulunmuştur. Bu izdivacın tarafeyn için kutlu olmasını dileriz.

Boynu Bükük Kızlar

Reşat Feyzi

Bu güzel hikâyeler çıkmıştır: Tevzi merkezi Şafak kütüphanesi. Fiyatı 50 kuruş.

Bu akşam ELHAMRA sinemasında
İPEKFİLM studyosunda yapılan
Türkçe sözlü - Şarkılı — ORTA OYUNU
BÜYÜK HALK KOMEDİSİ :

DÜGÜN GECESİ

Oynıyanlar: NAŞİT — HAZIM — HALİDE
Asım Efendi — Muazzez — Ali — Hayri Beyler
Emine H. vesaire
İlâve olarak: ARTİST KANI - Fransızca sözlü
Mümessilesi: MEG LEMONNİER
Fiatlarda zam yoktur. Biletlerinizi evelden aldırınız.

1932 - 1933 büyük cihan film müsabakasında
ŞAMPİYON (Bir yavrunun çektikleri)
filmi büyük mükâfatlar kazanmıştır. Oğlunu sefaletten kurtaran bir babanın müessir ve hissî sahnelerini tasvir eden bu harika filmi
Yarın akşam GLORYA sinemasında
gösterilmeğe başlanacaktır. Baş rollerde :
WALLACE BEERY ve dâhî çocuk JACKIE COOPER
Metro - Goldwyn - Mayer'in bir Fransız filmidir.

Bu akşam MELEK sinemasında, yıldızların en güzeli
BRİGİTTE HELM
BALAYI
Fransızca sözlü - Şarkılı harikulâde filminde **Albert Prejean** ile beraber yaptığı en güzel eserinde
San'at dehâsının fevkine çıkmıştır.
Biletlerinizin evelden temini rica olunur. Tele.: 40868

GEORG ALEXANDER - MAGDA SCHNEIDER
LEE PARRY - HERMANN THİMİG
Yarın akşam: büyük gala olarak
ARTİSTİK SİNEMASINDA
(Mösyö, Madam ve Bibi) filminin almanca kopyesi olan
İKİ MES'UT KALP
filminde görüneceklerdir. İki saatlik neşe, zevk ve çılgınlık. Musikisi PAUL ABRAHAM'ın
İlâveten : FOX JURNAL

Fenerbahçe spor klübü başlamış olduğu yeni stadın
20,000 Kişilik Tribünü
ile ihata edilerek asrî bir şekil alabilmesi için
BİR EŞYA PİYANGOSU TERTİP ETMİŞTİR
Beher Bilet 50 Kuruştur
(Otomobil, Radyo, motosiklet, oda takımlarile müteaddit Avrupa seyahatlerinden başka 3000 kıymetli mükâfat)
Satış merkezi : Bahçekapu'da Zeki Riza Milli spor mağazası

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpauyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4886. 479

Sıhhî konferanslar

Beyoğlu, Meşrutiyet caddesi, 42 YMCA salonunda Sıhhat haftası münasebetile 23 mart parşembe günü Dr. Shepard tarafından "Maneviyatın sıhhat üzerine tesiri", 25 mart cumartesi Mr. Krider tarafından film ile "Hazım cihazı, sineklerden korunma, Edisonun hayatı", 27 mart pazartesi Dr. Hasan Kenan Bey tarafından "masaj ve ziya ile tedavi", 28 mart sal Prof. Dr. Kemal Cenap Bey tarafından "Naturanın savaşları ve zafer vasıtaları", 29 mart çarşamba Dr. Cevat Zekâi Bey tarafından "Fikir yorgunluğu ve koruma çareleri" mevzuları etrafında beş konferans verilecektir.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Darülbedayi temsilleri
İstanbul Şehir Tiyatrosu
Bugün suvare saat 21,30
Aynaroz Kadısı
Yazan: Müsahip zade Celâl Bey
6 perde tarihî komedi
zabitan gecesi
1123

Milliyet'in edebî romanı: 56

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

de, aralarında ancak son günlerde bir tanışıklık belirmişti..

Faraza bu tıknaz kara saçlı genç, Posta telgraf başkâtibi idi. Sonra bu uzunca bıyıklı svil, pek hararetli hararetli konuşuyordu. Amma, yanında kilere karşı en ufak bir arkadaş lâubâliliği bile göstermiyordu. Hele bu gözlüklü ve kumral saçlı zabit sanki bir "Cümudiye" den halkolunmuştu. O kadar soğuk duyuyordu ki, muhitin hararatini teskin için bir köşeye konulmuş bir buzluğa benzetilebilirdi.

Halbuki evin sahibi o idi. Onun biraz çokça konuşması, biribirini yeni tanıdıkları anlaşılan arkadaşlarının çekingenliğini izaleye çalışması lâzım gelmez miydi?

Uzunca bıyıklı sivil bir fırsatı kollayıp:

— Gelecek toplanmayı bizim evde yapalım.. - dedi - Burası çok göz önünde bir yerdir. Ne dersiniz Talât Bey? (1)

Süale muhatap olan kara saçlı tıknaz gençti:

— Haklısınız Mitat Şükrü B. (2). - diye cevap verdi - Defterdar bence de müreccahtır. Fakat ben ekseriyete tabiim. Acaba arkadaşlar ne fikirdedirler?

Arkadaşlar??. Odada ev sahibide dahil olduğu halde tam on kişi vardı. Bunlardan ikisi Kolağası Mustafa Kemal ile Çavuş Manastırı mahallesinde Osmanlı hürriyet cemiyeti nin Selânik şubesini kurtarmağa karar verenlerdendi. Acaba Osmanlı hürriyet cemiyeti kısa bir zamanda büyümüş, bir de "Yalılar" şubesi mi açılmıştı?

Talât Beyin suali cevapsız kalmadı. Az sonra istediği ekseriyeti toplamış bulunuyordu. Ev sahibine dönerek: :

— Azizim Canbulat Bey.. - diye devam etti - Görüyorsunuz ya arkadaşlar hep ayni fikirde bulunuyorlar. Fazla olarak bu günlerde bazı şüpheli eşhas ta bu civarda dolaşıyor. Hafiyelere yem olmaktansa Mitat Şükrü Beyin evini toplanma yeri olarak kabul etmek evlâdır.

— Kabul..

— O halde önümüzdeki pazartesi akşamı Defterdarda buluşuruz. Pake kumpanyasının vapuru pazartesi günü geleceğine nazaran Doktor Nâzım Bey de içtimada hazır bulunabilecek demektir. Meseleyi kestirme konuşuruz. Ya fikrimizi kabul ederler, yahut biz bildiğimiz gibi devam ederiz. Ya harro ya merro!

— Peki amma cemiyetimize hâlâ kat'î bir isim koyamadık.

— Onu da Mitat Şükrü Beyin evinde düşünürüz. Fakat muhakkak ki Osmanlı hürriyet cemiyeti bizim için kabul edilebilecek bir firma değildir.

Çavuş Manastırındaki içtimada hazır bulunanlar dahi dahil olduğu hal de bu sözlere itiraz eden bulunmamıştı. İşin asıl garip tarafı şu idi ki, bu iki genç, Mustafa Kemalin hitabesini en can kulağile dinlemiş olanlardı. Yani Ömer Naci ile Bursalı Tahir Bey.

Tahir Bey boynunu bükmüş, dervişane bir tavırla çenber sakalının telleri ile oynıyordu. Acaba niçin böyle sümdük pündük oturuyorlardı. Mavi gözlü yüzbaşının hitabesini dinledikleri zaman ona pek taraftar gözükmüşlerdi. Halbuki burada onun koyduğu ismin aleyhinde bulunuyorlardı da ağızlarını bile açmıyorlardı.

Dağılmak için ayağa kalktıkları zaman Ömer Naci:

— Halledilecek bir nokta daha var.. - dedi - Bazı arkadaşlar yalnız bu cemiyete dahil bulunmalarını Karasu tehlikeli addediyor. (3) Mason olmıyanların Mason localarına devam etmeleri doğru olamaz diyor.

Talât Bey cevap vermeğe lüzum gördü:

— Mason olmıyanlar localara devam etmiyorlarki...

— Karsu bunun aksine kani.. Localara devam ediyorlarmış.. Hattâ işin garibi, mesele çakılmasın diye Mason olanlar olmıyan arkadaşlarına locaların hafi işaretlerini, hususî kaidelerini bile el altından öğretiyorlarmış!

— İşte bu tuhaf. Sen Karasuya söyle. Merak etmesin; bunu hallederiz. Eğer rasgelirsem ben de kendisine söylerim.

Bu on arkadaştan dokuzu gecenin ilerlemiş bir saatinde ev sahibine veda ederek sokağa çıktılar, dağıldılar.

Acaba bu on kişi nasıl bir fırıldak çevirmeğe savaşıyorlardı..

Gene Rilo manastırı

— Prens Hazretleri, Ceneral Protogeroff emirlerinize amade bulunuyorlar.

Amerika heyetinin Beliça köyünden hareketini takip eden bir pazar günü idi. Dua çanları çalarken bir yaver, put gibi karşısında dikilmişti. Siyah redingotunun çözük düğmeleri arasından göbeği bütün heybetile göze çarpan Ferdinand:

— Gelsin! - diye homurdandı -

Bir dakika sonra Ceneral Protogeroff, Prensle başbaşa kalmış bulunuyordu.

— Oldu mu?

— Evet Prens cenapları. Elli bin liralık çek sefaret baş tercümanı tarafından Mösyö "Sarakof" a teslim edilmiştir. Buna mukabil ben kendi imzam ile bir senet verdim. Sefaret başkâtibi, Sofyada Miss Ston'u görür görmez bu senedi bana iade edecektir.

— Alâ..

— Benim burada bulunduğumu biliyorlar mı?

(Devamı var)

(1) Talât Paşa

(2) İttihat ve Terakkiye bilâhare kâtip olan Mitat Şükrü Bey.

(3) Bilâhare meb'us olan meşhur Karasu

RADYO

Yeni merkezlere Göre aletler

Radyo dünyasında son zamanlarda büyük değişiklikler olmağa başlamıştır. Bu değişiklikler yalnız alıcı aletlerde değil, aynı zamanda gönderici istasyonlarda da göze çarpıyor.

Yeni istasyonlar kuvvetli imâl edilmekte iken eskiler de birer birer yeniler kadar kuvvetleştirilmekte ihmal edilmiyor.

Kuvvetli merkezler yanındakileri taciz etmemek için dalgaları uzakça olması lâzım iken aksine eskisinden daha yaklaştırılmakta ve bu yüzden biraz eskice sistem aletlerin bu istasyonları bir birinden ayırmağa imkân bırakmamaktadır.

İstasyonların böyle oluşu, ahizelerin imâlindeki tekâmülden ileri gelmiştir. Çünkü son sistem alıcı aletler bir metre diğerinden farklı en kuvvetli bir istasyonu ayırmak iktidarında bulunuyor.

Fakat bu hal dinleyicileri epeyce sarsmaktadır. Meselâ az bir zaman evvel yeni çıkan iyi fabrika mamulâtından bir alıcı alet satın alan bir amatör bu sene dalgaları yakın yeni merkezleri ayırmağa muvaffak olamamaktadır. Pek me raklı bir amatör bu vaziyet karşısında ya yeni ve bu senenin fennî icabatını ihtiva eden bir makine almak, veya birçok dalgası yakın merkezleri dinlemekten mahrum kalmak mecburiyetinde kalır. Buna razı olmaz ise radyo dinlemek ten vazgeçmek icap eder.

Malûmdur ki normâl dinlenen istasyonlar 200 metreden 2000 metreye kadar çizilen bir hudut dahilindedir.

Hergün de yeni, yeni istasyonlar yapılıyor.

Herhalde birgün gelecek ki artık bu dalgalar dahilinde yeni bir istasyona yer kalmayıp sıkışık bir vaziyette kalınacak. Esasen beynelmilel dalga taksimatı tespit edilirken ve Madritteki kongrede büyük bir ihtilâf husule gelmiştir.

Onun için yeni ahizelerin merkezleri ayırma iktidarının artırılması için radyo mühendisleri bütün gayretlerini sarfediyorlar, bir birlerine rakabet eden müesseseler bile bu hususta fikirler teatisinde bulunuyorlar.

Bu vaziyeti düşünerek karilerimize bir tavsiyede bulunacağız. Yeni bir alet satın alındığında ilk sorulacak şey ahizenin istasyonları ayırma kabiliyetinin ne derece olduğunu öğrenmek olmalıdır.

Eğer alınacak makine bugün için bize misâl olacak Paris—Breslâu-Milâno merkezlerini biribirini taciz etmeden ayırmıyor ise—yarın bunlara benzeyen bir çok yeni merkezlere rast geleceğimizden—bu aleti almalarını doğru bulmayız.

Turgut MİTHAT

Viyanada millî marş

Avusturya radyosu idare heyeti geçen hafta toplanarak millî marşın yalnız resmî günlere hasredilmesine karar vermiştir.

Amelî bilgiler

Uzak merkezler dinlenirken bazılarında ıslıklı olarak işidilirken yakinindeki merkez muntazam ve ıslıksız olarak alınır. Bu takdirde radyo aletinde hata var denemez. Çünkü ıslıklı istasyon aynı dalgada uzak bir merkezin işlemesinden ileri gelir. Bunu ayırma iktidarı en çok olan bir alet te ayıramaz.

Kısa anten ne zaman kullanılır?

Bir anten ne kadar kısa olursa, merkezi alım iktidarı azalır, fakat iki karışan istasyonu daha kolay ayırır.

Pek eski sistem alet kullananların tabiî böyle bir anten kullanmaları daha doğrudur. Az, fakat temiz dinlerler.

Yardımcı Anten

Anten olmayan bazı yerlerde elektrik tesisatı bir anten vazifesi görür. Şüphesiz cereyan bulunan tel doğrudan doğruya aletin anten deliğine konulmaz. Bundan evvel radyocudan bir «Lihtanten» denilen fiş satın alınıp ceryana takılır. Fişin meydanda kalan ucuna bir tel bağlanarak telin öbür ucu aletin anten deliğine takılır.

Bazi tesisat daha iyi olduğu için evin muhtelif prizlerinde tecrübe edip en muvafık olan priz tercih edilmelidir.

Muhtelit Radyo haberleri

Radyo insanı her yerde tanıtır mı?

Londra radyosu musiki neşriyatı müdürü ve orkestra şefi Henry Hall Londra radyosunda her gün denecek kadar sık konser idare eder.

Gene bir gün Hall Londra sayfiyeden otomobil ile stüdyoya gelmekte iken yolda benzin kalmadığından benzinciye uğrayarak otomobilini doldurmuş. Parasını vermek için elini cebine götürdüğünde çantasını evde unuttuğunu hatırlamış.

Benzincinin çırağına kendisinin rejisör Hall olduğunu ve borcunu yarın göndereceğini söyliyerek hareke te hazırlanıyordu. Çocuk ustasına koşarak işi anlatmış, usta karısı ile beraber dışarı çıkarak musiki müdürünün durmasını istemişlerdir.

Mister Hall isimli kimseyi tanımıyoruz, kimdir diye biribirne bakışmışlardır.

Hall "Canım, ben radyo şirketinin müdürüyüm itimat ediniz" dediğinde benzinci "Bu da nasıl bir ticarethane" diye cevap vererek Hall'in cebindeki saati para getirilinceye kadar alıkoymuştur.

Hitlerciler propagandalarını halka dinletmek için sokaklara koydukları hoparlörlerden biri tesis edilirken

Alman radyoları ve ecnebiler

Rayh radyoları komiseri Doktor Krukenberg radyo şirketine yazdığı bir tezkerede Almanyadaki işsizliğin fazlalığı ve şimdiki takip etmekte olduğu siyaset yolu dolayısile artık ecnebi san'atkârların Alman radyolarında iş alamıyacağını bildirmiştir.

Alman merkezlerinde misafir olarak şarkı söyleyecek veya musiki konseri verecek her hangi bir ecnebiye ancak o zatın memleketinde ve ayni ücret mukabilinde bir Almanın bir müsamere vermesi şartile müsaade edilir.

Bundan maada namı müstear ile radyoda bir kimsenin çıkmasına izin verilmemektedir.

Bir senede 120 opera

Son sene zarfında Alman radyolarında opera ve tiyatrolardan 140 temsil nakletmişlerdir. 50 si tiyatro temsili olup Münih millî tiyatrosundan (opera) alınmış. Bunların 23 ü opera ve operettir. Berlin merkezi ikinci derecede gelir ki diğer Alman merkezlerinden nakiller ile 120 opera ve 20 operet temsili naklolunmuştur.

Salı ve perşembe akşamları Cezayir merkezinde Arap musikisi çalınıyor

Karilerimizin Dikkatlerine

Radyo sayfamız ikiye ayrılmıştır. Haftalık proğramlar pazartesi, diğer yazılar da çarşamba günleri intişar edecektir.

Bu akşam Viyanadaki karışık programı idare edecek Philipp Zeska

Strasburg 200 kilo vata çıkarılıyor

Fransız gazeteleri Strasburg postasının yakında 200 kilovat ile tecrübe neşriyatına başlıyacağını bildirmektedirler.

Bir Prens spiker oluyor

İsveç Kralının yeğeni Prens Lenart Bernardotte İsveç radyolarının birinde spikerliğe (konuşuculuğa) namzet olmuştur. Hanedan arasında böyle bir vazife alan hiç kimseye tesadüf edilmediğinden Lennart'ın bu hareketi hayret uyandırmıştır.

Rahip veya rahibe olup manastıra çekilen âşıklar nevinden bir sebep Prensin spiker olmasına sebep olmuştur.

Genç Prens İsveç Prenseslerinden birisini sevmiş, fakat mukabele göremedliğinden, bu yeni vazifesile saraydan uzaklaşıp popüler bir hayata karışmıştır.

Karilere cevaplar

M. Rifat Beye

Şehir cereyanı mütebeddildir. Halbuki makineniz daimî cereyan ister. Yalnız münasip transformatör bulmak kâfi değildir. Transformatörden sonra rödresman ve filtraj lâzımdır.

Zonguldakta Avukat Ömer Lâtfi Beye

İki hafta evvelki nushamızda haftalık programı diğer havadislerin fazlalığından maalesef dercedememiştik. Özür dileriz. Program badema bir haftalık birden konulacaktır.

İstanbul merkezinin uğultulu gelmesine ayni dalgada bir telsiz telgraf merkezinin çalışması sebebiyet verdiği zannolunuyor.

Bu günkü program

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: (Muzaffer B.)
18,45 - 20: Orkestra.
20 - 20,45: Hamiyet Hanım.
20,45 - 21,30: Mahmure Hanım.
21,30 - 22,30: Orkestra Ajans, Borsa, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Orkestra: Ouvertüre La Prenesse, Jaune, fantaisie samsounet Dalila Romance sans paroles.
18.40 : Gramofon.
19.10 : Dans musikisi.
19.40 : Gramofon.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA 1411 m.
13,15: Plâk 17: Plâk. 18: Plâk. 19.25: Hafif musiki — Müsahabe. 21: İlk bahar konseri (Bach, Linke, Sinding). 22,30: Konser. 23,35: Caz. 23,40: Jeneral Pilsudsky H. Rumca bir konferans 24: Caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
18: Cäz musikisi. Konuşmalar. 20,35: Johann Strauss'un "Gece kuşu" (Fledermaus) opereti. Müteakiben; Sigan musikisi.

MÜNİH 532 m.
18: Radyo orkestrası. Konuşmalar. 22,35: Oda musikisi (Scharrer, Tschaikowsky). 23.20: Haberler. 23,45: Gece musikisi.

VİYANA, 517 m
18: Çay konseri. 19,30: Konuşmalar. 21: Karışık neşriyat. Konuşma. 22.55: Rudolf Pekmin idaresinde gece konseri (Bizıt, Dvorak, Gluk, Schubert vs.)

MİLÂNO - TORİNO - Florensa
18: Şarkılar. 20: Plâk. Konuşmalar. 20,25: Haberler. Plâk. 20,35: Kahve musikisi. 21,35: Piyes. Müteakıben radyo orkestrası.

PRAG 487 m.
20,25: Plâk ile caz musikisi. 20,55: Prag şarkıcılarının konseri. 21,25: "Romantikçi" isimli piyes.

Devredilecek ihtira beratı

Âli feveranlı mermiler hakkındaki ihtira için 27 Mart 1930 tarihinde İstanbul Vilâyeti celilesine takdim edil miş olup evrak kaleminin 5166 numarası ile mukayyet müracaat üzerin deki hukuk bu kere başkasına devir veya icara verileceğinden / bu bapta fazla malûmat edinmek istiyen zevatın İstanbul'da Bahçekapıda Taş Hanında 43 - 48 numaralarda kâin vekili H. W. STOCK Efendiye müracaat ey lemeleri ilân olunur.

1001

Dil anketi

(Başı 1 inci sahifede)

Ben soruyorum :

— Türkçede yeretmiş, halk tabakalarına kadar inmiş olan kelimelerin mutlâka türkçelerini bulmak zarureti var mı ?

İşte cevabı:

— Elbette vardır. . . Güzel dilimizin genişliğinin derecesini bilemiyoruz. Bunu bilmek millî bir vazifedir. Şu birkaç aylık araştırma ile öğrenmiş oluyoruz ki türkçe, tahmin ettiğimizden çok daha zengin bir dildir. Bir milliyetperver tasavvur edilir mi ki dil hazinesini bulmak için gecesini gündüzüne katmasın?

— Söz derlemesinde, diğer türk lehçelerindeki kelimelerin de yardımına mü racaat edilmeli midir?

Ali Canip B. kısaca cevap verdi:

— Diğer Türk lehçelerinden istifade edebiliriz tabiî . .

— Arap ve farsça kelimelere bulunan karşılıkları begeniyor musunuz ?

— Beğeniyorum. İçlerinde çok yaraşıkluları var. Tabiî bunlar tetkik ve tasnif edilecekler. Ve gitgide daha iyileri meydana çıkacak.

Kelime ortaya atmak herkesin hakkıdır. Fakat lûgat kitaplarında yer edecek kelimelerin ciddî bir tasnife tabi tutulmaları zarurîdir. Meselâ Ziya Gökalp türkçeye birçok yeni kelime hediye etmişti. Fakat bunlar arasında bir tek kelime uzun ömürlü olabildi. Mefkûre! Bugün onu da kullanmıyoruz. Mefkûre yerine öz türkçesi olan ülküyü kullanıyoruz. "

M. S.

* * *

Osmanlıcadan türkçeye

Bana dün içimizde çok yüksek yeri ve derin bilgisi olan türkçeyi en güzel yazanlardan bir değerli arkadaş sordu: Sen bu işte uluorta gidenlerden misin?

Bu büyük yolda (cadde) biğisiz (cahil) yürüneceğine ben inanmış değilim. Ancak dilimize doğru dönüşün başladığı aşağı yukarı elli yıldan beri hep bu sorğu ile karşılaştım. Artık iyi anladım, ki bu sorğu geriye çeken bir şeydir. Ben dil işinde her işte olduğu gibi dar düşünceli değilim, bununla beraber dilimde bir tek yabancı sözün kalmasını istemem. Yapmacık (cali) dilden büyük soyumun ne çektiğini çok içinden bilirim. Beni eski kabarık sözlerin çekiminin (cazibe) bizi nasıl oyaladığını çok iyi bilirim. Kestirme giderken bize alım lı (cazip) gibi görünen bu eski tanıdıkların delice otu gibi dilimizi dört yandan (cebhe) sardıklarını da bilirim. Bu güne dek kullandığımız sözler için gene olabilir (caiz) demek dilime kötülük etmektir. Hele şu yol arıtma işinde biraz ilerileyelim de bakalım bugün şu i- şi pek aykırı görenlerin sözleri ne gibi bir sona varacaktır, anlaşılsın.

Dil işi ileri gitme işidir, bunda bir adım ğeri atılamaz değerli gençlerimizin her gün bu dilde yazdıklarını okudukça o yanlış düşüncelere kendi kendine karşılık verildiğini görüyoruz.

Bir çok eksiği varmış, olabilir bu dilimizin eksikliği değil, onu bu güne dek benimsememizin gerekliğidir. Bu inaç ve iç duygusu işidir, süs ve gösteriş i- şi değil. Dilimizin tükenmez kaynağı bulunmadığı, karşılığı bulunan öne sürülen her sözün Türkçesini bize verir. Yeter ki, biz onu severek bilimli, erimli bir yolda bana görelerden kurtararak çalışalım.

Edirne meb'usu
ŞEREF

* * *

Liste (10)

Kabahat: Yanıltı (yanılmak: kabahat işlemektir). **Kabiliyet:** Başarabilim (Başarabilmek gücü). **Kabul:** Alma (Kötü bir iş) yapma. Bu alçaklığı yapamam. İstegi olma (razı olma). **Kabir:** Karayer , sin. **Kader:** Almyasızı, yazı. (Almyazısı bahrttan ziyade kadere yakışır) Ne yapayım, alnıma böyle yazılmış. **Kadr:** Değer. **Kadit:** 1 - Arıklak, İskelet (Arıklamak : eti ve yağı süzülmek demektir) 2 - Kuru, arık, zayıf. **Kaide:** 1 -Ayaklık, ayak (sütün ayaklığı gibi). 2 - Yol (Bu işin yolu şudur.) 3 - Kök (Düstur, esas karşılığıdır.) **Kafile:** Dizi, sürü, kervan (farsçası kârban, kârvandır). **Kafiye:** Uygu. **Kâinat:** varlıklar. **Kamus:** Büyük sözlük, söz kütüğü. **Kanun:** Yasa, düzük, tüzük (Kanun yapmak : yaşamak, düzmektir).

Muallim: Ragıp Tevfik

* * *

Dokuzuncu dizi

İbda: Yaratma. **İbra:** İlişik, bırakmamak, ilişiği kalmamak, **İcmal:** Özü, top luluk. **İcra:** Yapma, yerine getirme, İcra ettim, yerine getirdim, yaptım. Kanûn ahkâmı icra edildi: Yasa buyurukları yerine getirildi, gibi. **İçtihat:** İnanım, düşünüş, uğraşma, çalışma. **İdare:** Geçim, bakım, oluruna gitme, oluru ile geçinme. **İddia:** Direnme, direnerek söy leme. **İdman:** Namaz. **İdrâk:** Erişme, kavrama. **İhale:** Verme, verek, İhale müddetinin hitamında, verek gününün bitişinde. **İhdas:** Çıkarma, ortaya çıkarma, ortaya atma. **İhraz:** Ulaşma, kavuşma, dileğe erme.

Seyrisefainde: Halit Ziya

* * *

Liste (7)

Gadir : kıyma, acımama, gerçekten saşma, kötülük etme. **Gaflet:** dalgınlık boş bulunma. **Gaile:** çok yorucu, sıkıcı iş; tasa. **Galebe:** yenme, üstüngleme. **Banimet:** kavga malı, kazanç sayma. **Garip:** yabancı, tuhaf, şaşılacak. **Gavamız:** incelikler. **Gaybubet:** bulunmama, olmama. **Gaye:** son, ulaş. **Gıda:** azık, ka tık, besleyici. **Gına:** zenginlik, usanç, tok, doyum olma, türkü, çağırma. **Girdap:** deniz çukuru, su kıvrıntısı. **Gurur:** böbürlenme, kurum, satma.

Süleymaniye: Şefik

Evkaf müdiriyeti ilânları

İhale tarihi			İlân tarihi
15 Nisan 933			15 Mart 933
Kıymeti Muhammenesi Lira	Kuruş		
250	00	Büyükçarşı'da Perdahçılar hanı sokağında 21 No. lı dükkânın yarısı.	
229	17	Mercanağa mahallesinde Seraskerkapısı caddesinde eski 44 ve 46 No. lı biri bir odayı müştemil diğeri bilâ müştemilât iki dükkânın tamamı.	
1516	48	Tamamı 7203 arşın miktarında bulunan Kadıköyü'nde Osmanağa mahallesinde Hasırcıbaşı sokağında dört defa beş mükerrer atik ve 13 cedit No. lı arsa ile derununda bulunan barakanın yarı hissesi.	
166	67	Tamamı 145 arşın terbiinde bulunan Galata'da Arapcamii mahallesinde bakır sokağında eski 10 No. lı mağazanın 240 hissede 20 hissesi.	
355	00	Tamamı 710 arşın miktarında bulunan Hasköy'de Pirmehmetpaşa mahallesinde Kumbarahane caddesinde Kalafatyeri'nde eski 1 No. lı iratlı arsanın 108 hissede 18 hissesi.	
125	00	Tamamı 28 arşın miktarında bulunan Üsküdar'da Rummehmetpaşa mahallesinde Şemsipaşa caddesinde 53/59 No. lı dükkân arsasının yarı hissesi.	

Balâdaki emlâk hisseleri 15 Mart 933 tarihinden itibaren dört hafta müddetle ilâna konmuştur. İhalesi 15 Nisan 933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile beraber İstanbul Evkaf Müdiriyeti binasında Mahlûlât kalemine müracaatları

(1160)

İstanbul Belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden : Yük arabalarının Galata köprü sünden geçebilecekleri saatler değiştirilmiştir. Daimî Encümence 7-3-933 tarihinde verilen kararın hulâsası aşağıda yazılıdır. İlân olunur. Karar : (Tek ve çift atlı bütün yük arabaları saat 8 den 11 e ve 16 dan 19 a kadar Galata köprüsün den geçemez.) (1286)

Vesaiti nakliye resminden olan borcundan dolayı haciz altına alınan Muharrem efendiye ait 2544 numaralı otomobil 26-3-933 pazartesi günü saat 11 de Kadıköyünde Rıhtım caddesinde Misakı Millî sokağında Lâtif efendi garajında bilmüzayede satılacağı ilân olunur.

* * *

Vesaiti nakliye resminden olan borcundan dolayı haciz altına alınan 2084 numaralı otomobil, 25-3-933 pazar günü saat 11 de Taksimde Merkez garajında bilmüzayede satılacağı ilân olunur. (1290)

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Mikdarı:		Milimetresi :		Nev'i:
500	Metre	25	m/m	Yassı kayış
500	„	30	„	„ „
500	„	40	„	„ „
500	„	50	„	„ „
Yekûn 2000				

Taliplerin nûmune ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen 29-3-933 çarşamba günü saat 14 te Galatada Alım satım komisyonuna müracaatları. (T) (1159)

Heybeliada Sanatoryomu Baştababetinden:

Sanatoryom için verilecek nümuneye göre 60 takım rop döşamber pazarlıkla imal ettirilecektir. Taliplerin nümuneleri görmek üzere her gün Galatada Kara Mustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazım Memurluğuna pazarlık için dahi 29 Mart 933 çarşamba günü saat 14 te mezkûr merkezde müteşekkil Mübayaa komisyonuna müracaatları. (1281)

Istanbul Defterdarlığından:

Kamerhatun mahallesinin Sergis sokağında kâin 57-5, 59-7, 18-30 No. lı hanelerin yarısma ait müzayede 25 Mart 933 tarihine müsadif cumartesi günü yapılmak üzere bir hafta müddetle temdit edilmiştir. (1257)

Darülfünun Satınalma Komisyonu Riyasetinden:

Talip zuhur etmediğinden naşi pazarlıkla ihalesine karar verilen Tıp Fakültesinin yaş sepze ihtiyacatı (1933) senesi Mayıs gayesine yani (1932) seneyi maliyesi nihayetine kadar pazarlık suretile ihale edileceğinden talip olanların teklif mektuplarile birlikte teminat akçelerini hamilen Martın 22 inci çarşamba günü zevali saat ikide Mülga harbiye nezareti binasında müteşekkil Darülfünun Satınalma Komisyonu Riyasetine müracaatları ilân olunur. (1275)

Adalar Malmüdürlüğünden:

Burgazadasında Manastır caddesinde 20 No. lı tarlanın nısfının 20-11 hissesile diğer nısfının 25/13 hissesi vergi borcundan dolayı 20-3-933 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin 9-4-933 pazar günü saat 14 te Adalar İdare Hey'etine müracaatları. (1280)

İLÂÇLARINIZI Bahçe Kapı'da **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat ciddî bir istikametle hazırlanır **ASiPiROL NECATi** Grip, nazle baş ve diş ağrılarının müessir ilâcıdır. Lûtfen tecrübe ediniz. 1078

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti T. L.
73	Galata	Kemankeş Mustafapaşa	Karaoğlan ve Şeftali	Kâgir üç hane ve bir dükkân	14/96	13-15-16-18	3940 „
261	Kandilli	Kandilli	Ayazma	Hane	3-8	9	1125 „
262	„	„	Kilise	Arsa zirai 186	Tamamı	7	250 „
263	Atikalipaşa	Atikalipaşa	Çilingirler	Dükkân	2/12	3	200 „
264	Beykoz	Beykoz	Kavakdere	Arsa ziraî 46	16/30	60	100 „
265	Yenimahalle	Yenimahalle	Birincibağlar	Arsa zirai 120	Tamamı	12	200 „
266	Galata	Kemankeş Kara Mustapaşa	Havyar han	Oda	Tamamı	33	3000 „
267	Bakırköy	Sakızağacı	Taşhan	İki bap dükkânı müştemil bir bap hane elyevm iki hane ve bir dükkân	„	88-90-92	2000 „
268	Kadıköy	Osmanağa	Söğütlüçeşme	Ahşap hane	„	298	750 „
269	Beykoz	Beykoz	Fevzipaşa	Nim kâgir iki hane	1/2	114,116	1000 „
270	Beyoğlu	Kamerhatun	Kalyoncukulluk	Apartıman ve dükkân	Tamamı	200	10000 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosu ile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerden 270 sıra numaralısı kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Katî ihaleleri 3/4/933 pazartesi günü saat on beştedir. Şartnamesine tevfikan tanzim olunacak kapalı zarfların mezkûr saatten evvel bankamızdaki satış komisyonuna tevdii muktazidir. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile Belediye rüsumu müşteriye aittir.

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti T. L.
136	Paşabahçesi	Paşabahçesi	Fenerli	Hane	3/8	11	300
137	Kadıköy	Osmanağa	Dut	Arsa zirai 140	Tamamı	17	420 „
144	Edirnekapı	Atik Mustafapaşa	Lonca	Hane ve dük.	„	46,48	1500 „
148	„	„	Kilise	Kâgir hane	„	37	800 „
153	„	Molla aşki	Yanaki kalfa	Kalp ahşap hane	„	25	400 „
155	„	„	„	Kâgir dük. ve hane	„	21,48	2500 „
160	Arnavutköy	Arnavutköy	Büyükayazma	Ahşap hane	„	159	800 „
161	Beyoğlu	Kurtuluş	Değirmen	„	1/3	73	235 „
162	Çarşıyıkebir	Çarşı	Bodrum han	Kâgir dük.	Tamamı	6	900 „
167	Arnavutköy	Arnavutköy	Yağhane çıkmazı	Hane	„	22	200 „
168	Fener	Abdisubaşı	Ayazma	Arsa ziraî 87	„	15	210 „
169	Edirnekapı	Çakırağa	Kuyulu	„ „ 159	„	30	130 „
170	Balat	Karabaş	Balat köprübaşı	„ „ 407	„	44	1250 „
173	Arnavutköy	Arnavutköy	Kireçhane	„ „ 170	„	14	340 „
197	Beyoğlu	Kamerhatun	Kalyoncuklluğu	Kâgir hane	9/32	129	5625 „

Pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller 13-3-933 tarihinden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla satılacaktır. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile beldiye rüsumu müşteriye aittir.

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti
116	Heybeliada	Yalı	Yalı	Dükkân	Tamamı	100	600 Türk lirası
119	Beyoğlu	Yenişehir	Keresteci ve Papasoğlu	Ahşap 2 hane	„	32/32	1500 „
207	Büyükada	Karanfil	Karanfil	Arsa metresi 831	„	55	1200 „
208	Paşabahçe İncirköy	Paşabahçe İncirköy	Sultaniye mevkii	Arsa ziraî 90	„	97	200 „
211	Davutpaşa iskelesi	Kürkçübaşı	Yeni sokak	Ahşap hane	„	37	500 „
213	Yedikule	İmrahor İlyas B.	Hacı Manol	Arsa zirai 122,50	„	117	200 „

Pey akçalarile ihale bedelleri nakden veya gayrimübadil bonolarile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkullerin satış müddetleri bir hafta temdit olunmuştur. Kat'î ihaleleri 23-3-933 perşembe günü saat on beştedir.

Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir.

Istanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

21 Mart 933 gününe rastlıyan salı günü saat 14 te kapalı zarfla münakasası yapılacağını ilân ettiğimiz 800 tane ceketin yine kapalı zarf usulile münakasasını 25 Mart 933 gününe rastlıyan cumartesi saat 14 te yapılacaktır.

Şartnamesinde bir metrosunun sikleti 400: 460 gram denilecek yerde bir metro murabbamın sikleti 400 : 460 Gr. diye yazıldığından sıhhatı veçhile tashih edilmiştir.

İstekliler tashih gören şartname ile nümunesini satınalma komisyonunda görebilirler.

İsteklilerin belli saatten evvel kapalı zarfla ve eski ilânımız veçhile (600) lira teminatlarile komisyona gelmeleri. (1279)

Erdek Malmüdürlüğünden:

Adet	Metre mik'abı	Beher metre mik'abı muhammen kıymeti lira
38	1	13
68	8	13
75	12	13
200	21	13

Marmara nahiyesinde Palatya nam diğer Saraylar kariyesinde vâki emvali metrûke taş ocaklarından çıkarılan 381 adet 45 metre mik'abı taşın ihalesi 22 Mart 933 tarihinde yapılacağından taliplerin Erdek maldairesine müracaatları. (1180) 1099

Aslan ve Eskihisar

MÜTTEHİT ÇİMENTO VE SU KİRECİ Fabrikaları Anonim Şirketinin:

26 Mart 1933 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 ve 16 da Galata'da Agopyan Hanında inikat edeceği evvelce ilân olunan adi ve fevkalâde hissedaran heyeti umumiyelerinin, şirket merkezindeki salonun darlığına mebni ayni gün ve saatlerde Beyoğlu'nda Tekke meydanında kâin Totonya salonlarında içtima edeceği ilân olunur. 1142

Iktisat vekâletinden:

Türk mahsulât ve mamulâtına henüz pazar olmayan memleketlerden takas tarikile yapılacak ithalâta dair 18-12-932 tarihinde gazetelerle neşredilen ilânın dördüncü maddesinde yazılı memleketler arasına (Norveç) dahi ilâve edilmiştir. Keyfiyet ilân olunur. (1284)

Millî Türk Sevahat Acentalığı

NATTA

ŞİKAGO SERGİSİNE tertip ettiği seyahate iştirak ediniz.

10 Temmuz 20 Ağustos 1933

GALATA - SARAY 571

Zonguldak Belediyesinden

1 Mart 933 tarihinden itibaren 15 Nisan 933 tarihine kadar bir buçuk ay müddetle Zonguldak su projesinin yapılması münakasaya konulmuştur. Kazanana bin beş yüz lira verilecektir. Evrakı müteferrika ve şerait Ankara ve İstanbul Belediyeleri heyeti fenniyelerinden aranılmak surteile öğrenilir ve tedarik edilebilir. (916) 553

Ankara Nafıa Başmühendisliğinden:

Kapalı zarf usulile ihale edileceği evvelce ilân olunan Ankara'da Emniyet Abidesinin Taş blok ve relief inşaatına talip çıkmadığından 16-3-933 tarihinden itibaren bir ay içinde her pazartesi ve perşembe günleri intaç edilebilmek üzere pazarlık suretile ihale edilecektir.

Talip olanların ilân tarihini takip eden her Pazartesi ve Perşembe günleri Encümeni Vilâyete müracaatları ve şeraiti anlamak için şartname ve projelerini 10 lira mukabilinde her gün Ankara Başmühendisliğinden alabilecekleri ilân olunur. (1247)

Bakırköy Malmüdürlüğünden:

İsmi	Mahallesi	Semti	Dönüm	Evlek	Zirai
Mösyö Dilan ve Pol Levi ve Hans Peti Herat Kaplanç.	Yeşilköy	Fener	163	2	244

Balâda mevki ve mikdarı yazılı arazi vergiye olan borcundan dolayı 28-3-933 tarihinde talibine ihale edileceğinden talip olanların pey akçelerini müstahsiben Bakırköy İdare Hey'etine müracaatları. (1274)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harbiye mektebi talebesi ihtiyacı için 1500 adet aş kabı ile kılıfı ve kayışları 25-3-933 cumartesi günü saat 14 te açık münakasası vardır. İsteklilerin şartname ve örneklerini görmek için her gün ve münakasaya gireceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (522) (955) 622

* * *

Tophane askerî fırınındaki tekne kazıntıları ve ekmek kırıntıları 25-3-933 cumartesi günü saat 14 te açık satışı yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün komisyona ve kırıntı ve kazıntıları görmek için fırına ve satışa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (523) (956) 623

İflâs dolayısile SATIŞ

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: İflâs etmiş olan İstanbul'da Mahmut Paşa yokuşu alt kısmında 256 ve 258 numerolu mağazada İncilli Damadı Macit Mısırlı Ticarethanesinde mevcut çorap fanile trikotaj vesaire tuhafiye eşyasının 25 Mart 933 cumartesi gününden itibaren her gün sabah saat 9 dan 12 ye v-2 den 6 ya kadar perakende ve sergi suretile satışa başlanılacağı ilân olunur.

ZAYİ. — Üsküdar Lisesinden 927-928 senesinde almış olduğum şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan zayiin hükmü yoktur. *288 No. lı ADNAN*

Beşiktaş İcra Dairesinden:

Mahçuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 1 rees 8 yaşında doru atın dellâliye ve ihale pul resimleri müşterisine ait olmak üzere talip olanların 29.3.933 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Fatihte Hayvanpazarında hazır bulunacak olan memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur.

İkinci Ticaret Mahkemesinden:

İstanbulda Yağiskelesinde 11/5 numaralı mağazada Sezai Ömer ve Ali Rıza Şirketinin Ankara Memurlar Kooperatif Şirketi zimmetinde mal bedelinden alacağı olan mebaliği nâtık olup mezkûr kooperatif şirketi tarafından, Sezai Ömer ve Ali Rıza Şirketine gönderilmiş olan biri: 5 şubat 933 tarihli ve 657 numaralı ve 21 şubat. 933 vadeli ve 692 lira 32 kuruşu havi. Diğeri: 8. şubat. 933 tarihli ve 662 numaralı ve 20. mart. 933 vadeli ve 573 lira 51 kuruşu muhtevi iki kıt'a emre muharrer senedin zayi olduğu mumaileyh Sezai Ömer ve Ali Rıza Şirketi tarafından bilbeyan mezkûr senetlerin iptali talep olunduğundan mevzuubahis iki kıt'a emre muharrer senedin her kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibraz edilmesi ve aksi takdirde salifüzzikir senetlerin iptaline karar verileceği ticaret kanununun 638 inci maddesine tevfikan ilân olunur.

Devredilecek ihtira beratı

Lâstik ayakkabıları ve lâstik tabanlı ayak kabıları imaline dair bir usul ve cıhaz hakkındaki ihtira için Sanayi Müdiriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 8 Nisan 1931 tarih ve 1380 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere bir diğerine devir veyahut icara verileceğinden bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbulda Bahçekapuda Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur. 1080

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

TRABZON POSTASI

CÜMHURIYET

22 Mart çarşamba 18 de Galata rıhtımından kalkar.

3 üncü kolordu ilânları

Gümüşsuyu hastanesi için açık münakasa ile 5,000 kilo süt satın alınacaktır. İhalesi 1 Nisan 933 Cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (53) (1057) 829

* * *

Davutpaşa kışlası pazarlıkla tamir ettirilecektir. İhalesi 25 mart 933 cumartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin şartname ve keşifnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığına iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3 K. O. Sa. AL. KOM. nuna müracaatları. (59) (1250) 1108

* * *

2. Sv. Fırka için pazarlığa konan 25000 kilo un pahalı görüldüğünden ihalesi 22 Mart 933 saat 14 te bırakılmıştır. Taliplerin şartnamesini görmek üzre her gün ve pazarlığına iştirak için mezkûr gün ve saatten evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları. (58) (1227) 1071

* * *

Çatalca Müstahkem Mevkiıt'atı için açık münakasa ile alınacak olan 32,000 kilo yulaf verilen fiat pahalı görüldüğünden ihalesi 27 Mart 933 pazartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları. (60) (1291)

* * *

3. K. O. ihtiyacı için açık münakasa ile 4 kalem mutabiye satın alınacaktır. İhalesi 12 Nisan 933 çarşamba günü saat 11 dedir. Taliplerin nümunelerini ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için mezkûr gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları. (62) (1293)

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesinden:

Terekesine mahkemece vazıyet olunan müteveffa Celâlettin Arif Beye ait olarak:

1) İstanbulda Şehzadebaşında Kırıktulumba sokağında (1) numaralı hanede mevcut eşyayı metruke açık arttırma suretile 26.3.933 pazar günü saat 9 da satılacaktır.

Talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

Göztepede Amerikan Fidanlık müessesesinde mevcut 1000 çeki miktarındaki taşın beher çekisi mahallinde 7,5 kuruştan ve peşin para ile 28-3-933 tarihine müsadif salı günü 14,5 ta bilmüzayede satılacaktır. Taliplerin %7,5 pey akçelerile malmüdürlüğünde mütekkil komisyona o günde müracaat etmeleri. (1175)

İstanbul Sıhhat Müesseseleri Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Tıp Talebe yurdu için lüzumu olan 424 çift yerli yazlık iskarpin olbaptaki nümune ve hususî şartnamesi veçhile ve 28-3-933 salı günü saat 14 te pazarlıkla ihale edileceğinden taliplerin komisyona müracaatları. (1282)

Teni, herkesin hayretle taktir ettiği tazelik ve güzelliğe bugün artık malik değildir. Dünkü düşünceler ve geceki uykusuzluk o güzel çehrede şayanı dikkat izler bırakmıştır. Hiç bir zarar iras etmeden size sıhhat ve hayat verici bir uyku bahşeden ve bu suretle güzelliğinizin sadık bir bekçisi olan ADALİN tabletlerini niçin kullanmayorsunuz?
ADALİN tabletleri kullanırsanız sabahleyin taze, canlı, neş'eli gül renkli olarak kalkarsınız!

ECZANELERDEN REÇETE İLE ALINABİLİR

Bayrama 10-15 Gün Kaldı

İPEKİŞ

Bütün Hanımlarımızı memnun edecek büyük bir sürpriz hazırlıyor

Dr. A. KUTİEL
Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.
528

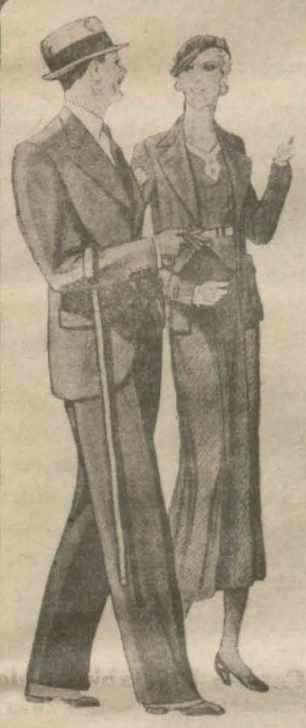

Yerli Mallar Pazarı

Baştan ayağa, tepeden tırnağa kadar
Yerli Malile giyinebilirsiniz

Kurban Bayramında

Pahalılığa kurban olmak istemezseniz

Bütün Bayramlıklarınızı

Yerli Mallar Pazarından alınız

Ucuz Sağlam Güzel

Ankara'da — Çocuksarayı caddesinde
İstanbul'da — Bahçekapı'da - Beyoğlun'da İstiklâl caddesinde
Samsun'da — Bankalar caddesinde

1 NİSAN 933

Birinci kurası ay başında çekiliyor

Kura Ankara'da İŞ Bankası merkezinde noter huzurunda çekilecektir.

Birinci mükâfat	750 lira
İkinci „	250 „
10 kişiye (100erden)	1000 „
10 kişiye (50 şerden)	500 „

verilecektir.

İŞ BANKASI'nın bütün şubelerindeki kumbara sahiplerinin isim ve numaralaraları Ankaraya gönderilmiştir.

1155

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

SIHHATINIZI KORUMAK İÇİN YALNIZ

KOCATAŞ

Memba Suyu İçiniz.

Membaında yapılan fennî tertibat, Büyükdere'de Fabrikasında mevcut ASRİ TESİSAT sayesinde bu saf ve temiz SUYUN TEMİZLİK cihetinden de MEMLEKETİMİZDE BİR MİSLİ YOKTUR.

Otellerde, Lokantalarda, Tiyatrolarda, Sinemalarda
Her yerde ve her yerde
YALNIZ KOCATAŞ SUYUNU
arayınız ve emniyetle içiniz.

Merkez deposu
Galata, Fermeneciler No. 102.
Tel. 40713

Beyoğlu Deposu
Beyoğlu Kooperatifi
Tel. 40338

AL'ETOİLE
Hovagimyan Biraderler
Beyoğlu İstiklâl caddesi 437

Bütün dünyada en meşhur marka olan CLAVERİE DE PARİS'in icatgerdesi Mavo kemerleri MİXTE korselerini arayınız Şık, rahat ve sıhhî en son model hazır ve ısmarlama korseler. Korseler için zengin lev azimat çeşitleri Damar şişkinliği için WİC ve OCULTA marka elâstiki çoraplar. Taklitlerinden sakınınız.

572

Süt veren annelere

Fosfatlı Şark Malt Hülâsası

Kullanınız sütünüzü arttırır
Çocukların kemiklerini
Kuvvetlendirir

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470.79

480

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

YENİ BİR İMTİHAN

ANKARA 5 - Mayıs - 1920

Büyük Millet Meclisi dün yeni bir imtihan geçirdi. Meclisin Ankarada çok keskin, ince eleyip sık dokuyan meraklıları var. Bilhassa meşrutiyet tarihinde âmil olan komiteci ruhlu bazı zatların, Meclis hakkındaki hükümlerineçok ehemmiyet veriliyor.. Bu hükümleri memleket dahilinde sarî bir şekil alabilir. Bir ihtilâl meclisi eğer formaliteler üzerinde çok durursa, eğer şekillere ve kanunların maddelerine çok bağlanırsa muhite o kadar büyük emniyet vermez. Halbuki böyle bir meclis eğer halkın itimadını kazanmazsa nasıl işler?

Dün Meclisin ruznamesinde bir kanun lâyihası vardı. Bu kanun lâyihasına göre, İstanbul hükûmeti tarafından yapılan mukaveleler, muahedeler ve alınan mukarrerat tanınmıyacaktı. Yalnız Hariciye encümeni ile Adliye encümeni arasında noktai nazar ihtilâfı var. Hariciye encümeni: "Bu kanun, mütarekeden sonra yapılan bütün muahede ve mukavelelere şamil olmalıdır." diyor. Adliye encümeni ise bunu mubalâğalı buluyor. Bir çok esbabı mucibe zikrederek bu tarihin İstanbulun müttefikler tarafından işgali olan 16 Mart tarihinden itibar edilmesini teklif ediyor. Meclis hakem olacaktı. Meclisin haleti ruhiye ve kararını müzakerenin cereyanından anlayacağız. Bu müzakereden bir safha:

Adliye encümeni namına: — "Kanunun 16 marttan sonraki akitlere şamil olmasını bir kaç noktai nazardan istedik. Mütarekeyi İzzet Paşa yaptı. Vatanperver bir zattır. Bu zatın zamanında gizli veya aşikâr bir muahede yapılsa kabul etmiyecek miyiz?

Bir ses — Mutlaka edecek miyiz?

Devamla (Adliye encümeni namına) — Mütarekeden itibaren geçen devre esnasında yine bizler gibi milletin itimadına mazhar olmuş, meclise gelerek itimatreyi kazanmış Ali Rıza Paşa kabinesi var. Bunun da her hangi birisi ile mukavele aktetmesi ihtimali var. Bunları keenlemyekûn addetmek doğru olur mu? Bundan başka bizim teşrîî salâhiyetimiz on altı marttan başlar. Sonra muhtemeldir ki, bizim itimadımıza mazhar olmuş zevat tarafından bize düşman mevkiinde bulunmayan bazı devletlerle siyasî, ticarî, malî menfaatler teminini mutazammın bir mukavele yapılmıştır.

Bir meb'us — Öyle menfaatler yere batsın..

Hulûsi Bey (Hariciye encümeni namına) — Biz, hukukî, siyasî mülâhazalarla değil, yalnız memleket menafii noktai nazarından meseleyi tetkik ettik...

Avrupa matbuatında ve memleketimizin gazetelerinde intişar eden haberlere göre Ferit Paşa ile İngiltere arasında bir muahede imzalanmış. Bu ihtimal ne kadar zayıf olsa bile onu düşünmeğe mecburuz. İşte Ferit Paşa; İzmiri bırakıyor, beride bir nüfuz mıntakası veriyor, vilâyatı şarkıyede manda kabul ediyor, hulâsa mukaddes hukukumuzu çiğniyor, bunu nasıl kabul edebiliriz?

Sonra kat'î olarak bildiğimiz şeyler vardır: Bizim de itimadımızı kazandığını sandığımız Ali Rıza Paşa kabinesi adlî istiklâlimizi itilâf devletlerinin eline veren bir kararname imzalamadı mı?

Mahmut Celâl Bey Saruhan meb'usu (Şimdiki İktısat vekili)— Efendiler, bu kanun ile milletin hukuku sarihasına vurulmuş darbeleri tamir yolunda ilk adımı atacağız. Biz, mütarekeyi ne gibi ahval ve şerait altında yaptık; bunu hep hatırlamalıyız. İtilâf orduları ne cihetten tehtide maruz kaldılar ki İzmir işgaline kıyam ettiler. Sonra işgalin sırf İzmir şehrine münhasır olmasını işgal ordusu kumandanı taahhüt ettiği halde sonra neler olmadı? Avrupa devletlerinin mümessilleri ve heyetleri İzmire geldiler, işgalin lüzumundan fazla geniş tutulduğunu namusları demek olan imzaları altında alenen itiraf ettiler. Neticesi ne oldu?

Tunalı Hilmi Bey — Siyasette namus yoktur.

Celâl Bey (Saruhan) — Öyle siyaset yerin dibine batsın. Bilâkis, siyasette esas olan namuskârlıktır. Ferit Paşa hükûmeti, İzmir ve havalisindeki işgali bir emrivâki olarak tanımış, tasdik etmiştir.

Kanunun mütareke aktinden itibar edilmesini teyiden bir misal arzedeceğim: İstanbulda meclisi meb'usan içtima halinde iken Urfa meb'usu Hariciye encümenine bir hâdise anlatmıştı: Urfa, Maraş ve o havaliye hükûmetin tayin ettiği bazı memurları Fransız işgal idaresi beğenmiyor, kabul etmiyor ve onları tekrar iade ediyordu. Halk bundan müteessir olmuş. Fransız mümessiline şikâyette bulunmuş. Fransız mümessili gülerek demiş ki:

— "Siz çok zavallı adamlarsınız! İstanbulda hükûmetinizin ne yaptığını bilmiyorsunuz ve bakınız. Babıâli verdiğimiz notayı kabul etmiştir: Buraya tayin edeceği memurların kabul ve tasvip hakkı Fransızlara verilmiştir. Memuriyetleri bizim tarafımızdan tasdik edilmedikçe memurlarınız orada vazife göremiyecekler."

Bu hâdiseyi, o vakit encümende bulunan Hariciye memuru da teyit etmişti.

Bugün mukadderatımız namına son kozumuzu oynuyoruz. Biz, kavaidi esasiyeye muvafıktır, yahut muhaliftir, diye memleketin menafii umumiyesini çiğneyeceksek hiç burada oturmıyalım... Zannederim ki, şu perişan sözlerimle kanun hükmünün mütarekenin akti tarihinden itibar edilmesi zaruretini anlatmış bulunuyorum."

Uzun müzakerelerden sonra Hariciye encümeninin noktai nazarı kabul edilmiştir.

Millet Meclisi bu imtihanında muvaffak oldu.

MİLLİCİ

Vilâyet bütçesi

ANKARA, 20 (Telefonla) — Vilâyet Umumî Meclisi Bütçe Encümeni faaliyetine devam etmektedir. 1 milyon 400.000 lira olarak vilâyetçe teklif edilen yeni sene bütçesinin sıhhat ve baytar kısımları tetkik edilmiş, tadilâtla kabul edilmiştir.

Encümen bir iki gün içinde en ziyade vilâyetin ehemmiyet verdiği maarif bütçesinin tetkikine başlıyacaktır. Bilhassa bu seneki bütçe ile vilâyet merkezinin 8 binden fazla olan ilkmektep talebelerini istiap edemediğinden dolayı bir kısım mekteplerde yapılan yarım tedrisata nihayet vermek için tertibat alınacak ve buna bir çare düşünülecektir.

Yüniş başlıyor

ANKARA, 21 (Telefonla) — İş Bankasının tamamen malı olan yünlü mensucat fabrikası (Yüniş) bir ay sonra bütün kabiliyetile çalışabilecektir. Malûmdur ki bu fabrikanın tesisatı ve kabiliyeti yeniden iki misli daha arttırılmıştır. Modern vesait ve tesisatile emsali arasında birinci safta bir müessese haline gelen bu fabrikada en güzel yünlü elbiselik İngiliz kumaşları nefasetinde kumaşlar yapılacaktır.

Yeni mezunlar

Gazi Terbiye Enstitüsünden çıkanlar ve acı bir mesele

ANKARA, 21 (Telefonla) — Orta mekteplere muallim ve ilk tedrisata müfettiş yetiştirmek üzere açılmış olan Gazi Terbiye Enstitüsünün imtihan zamanları şubata rastgelir. Bu seneki imtihanlar martın ilk haftası sonlarında bitmiş, neticeleri alınarak yeni mezunların listeleri Maarif Vekâletine verilmiştir.

Yeni mezunlar 39 hanım ve beydir. Bunlardan 17 si pedagoji şubesinden, 5 i edebiyat, 12 si tarih - coğrafya, 5 i de riyaziye şubelerinden çıkmıştır:

Her şubeden çıkanların isimleri şunlardır:

Edebiyat takımından: Behzat, Fikri, Haydar, Raşit, Sabri Beyler.

Tarih - coğrafya takımından: Fitnat, Nahide, Sadiye, Seher, Rebia Hanımlar; Çağatay, Fevzi, Kemal, Muammer, Şakir, Şeref, Zekeriyya B.ler.

Riyaziye takımından: Arif, Cemal, Esat, Hulûsi, Nüshet Beyler.

Pedagoji takımından: Meziyet, Sueda Hanımlar; Aslan, Bedri, Hamdi, İhsan, Lûtfi, Mâdi, Muzaffer, Nabi, Nejat, Niyazi, Tevfik, Remzi, Salih, Şemsi, Şevki ve Turgut Beyler.

Bunlardan Pedagoji şubesi mezunları ilk tedrisat müfettişliklerine yerleştirilmek üzere Maarif Vekâletinin İlk tedrisat Müdürlüğüne verildikleri gibi, Edebiyat, Tarih - coğrafya ve Riyaziye şubelerinden çıkanlar da ileride orta mektep muallimi olmak üzere şimdilik lise ve orta mekteplerde staj göreceklerdir. Stajiyerleri orta tedrisat müdürlüğü tayin etmektedir.

Enstitünün bir Tabiiye şubesi vardır. Buradan çıkanlar orta mekteplerde fen bilgisi hocası olurlar. Bu sene bu şubenin son sömestr derslerini takip eden iki hanım ve iki bey vardı. Yapılan imtihanlarda bu dört gencin dördü de kazanamamıştır.

Bir şubenin böyle takımile mahsul vermemesi çok acı ve ehemmiyetli bir hâdisedir. Bunun sebebini araştırdık. Şunları öğrendik:

Tabiiye şubesinin üç anadersi vardır: Fizik, kimya, tabii ilimler.

Şube müdavimleri fizik ve kimya derslerinden geçmişlerdir. İçlerinde

Gazi Muallim mektebinden bu sene mezun olanlardan bir grup

tam numara alanlar bile vardır. Yalnız tabii ilimler dersinden imtihan yapan dört kişilik mümeyyizler heyeti, bunların bilgileri kâfi olmadığından bir sömestr daha okumaları lüzumunu raporla mektebe bildirmiştir.

Tabii ilimler dersi, birinci ve ikinci sömestrlerde yani geçen sene Dr. Sadi Bey tarafından okutulmuştu. Bu senebaşında bu ders münhal kalmış, bir müddet okutulamamış, mektebin muallimlerinden Zihni Bey kısa bir müddet bu derse vekâlet etmişti. Avrupada tahsilini ikmal eden gençlerden Suat Nigâr Bey bu derse yeni muallim olmuş, henüz gelmiştir.

İmtihanı yapan mümeyyizler, müdavimlerin geçen sene ders yerine vitalist bir nazariyenin izahını okuduklarını, böyle nazariyelerle işgal edilirken asıl hayatta vazifeleri olan okutma işini yapacak vasıtalardan mahrum kaldıklarını iddia etmektedirler.

Yeni muallim Suat Nigâr Bey ile vekâlet etmiş olan Zihni Bey de imtihan heyetinde bulunmuşlar ve ayni fikri ileriye sürmüşlerdir.

Dört gencin istikbaline tesiri olan bu tedris sistemi hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Tetkikat neticesinde tedriste kusur olduğu tahakkuk ederse buna sebep olan muallim hakkında icap eden tedbirlerin alınacağı şüphesizdir.

Gazi Hz.

Yüniş mensucat fabrikasını gezdiler

ANKARA, 21 (Telefonla) — Reisicümhur Hazretleri bugün şehrimizde bir gezinti yapmışlar ve Sarıkışla civarındaki İş Bankasının mensucat fabrikasını gezmişlerdir.

Fabrika büyütülmekte ve yeni makineleri yerlerine konmuş bulunmaktadır. Gazi Hazretleri fabrikayı baştan aşağı gezmişler yapağı ve Merinos yünleri hakkında izahat almışlardır.

Fabrikanın eski ve yeni kabiliyeti hakkında malûmat alan Büyük Gazi, bir baraka halinden büyük bir sanayi varlığı haline gelen müessesenin bu inkişafından dolayı takdir ve memnuniyetlerini İktısat Vekili Celâl Beye söylemişlerdir.

Gazi Hazretleri buradan Keçiörene giderek Anakucağını gezmişler, Bebe kursunu görmüşlerdir.

Reisicümhur Hazretleri gördükleri intizamdan dolayı mütehassis olduklarını söylemişlerdir.

Ankarada yağmurlar

ANKARA, 21 (Tayyare ile) — Ankarada son günlerde fasılalı yağmurlar yağmıştır. Şehrin bahçeleri için faydalı olan bu yağmurlar bahçe sahiplerini sevindirmiştir. Yağmurlara rağmen burada havalar ılıktır. Fakat Ankaralılar bu güzel havaların arkasından şiddetli soğukların başgöstereceğini bilirler. İstanbullular belki de bugünlerde sobalarını kaldırmıya hazırlanıyorlar. Fakat Ankarada odunu, kömürü bitenler daha bir aylık ihtiyaçlarını teminle meşguldürler. Zira burada kış geç başlar ve geç biter. Mayıs ayı bile serin geçer. Ancak temmuzda yaz kendini gösterir.

Gönderdiğim resim dün yağmurdan sonra Taşhanın önünden Kulüp sinemasına doğru asfalt coddeyi gösterir. Önünde otomobiller duran büyük bina Koç Zade Vehbi Beyin apartmanıdır. Altında mağazaları vardır. Bu apartman, denebilir ki, şehrin en modern ve temiz yapılarından biridir.

Gazi Hz. nin beyanatı

ANKARA, 21 (Telefonla) — Gazi Hazretlerinin Ankaraya gelişlerinin yıldönümü için yapılan büyük şenlik günü Büyük Reis kendisine Ankaranın saygılarını sunan heyete o günkü duygularını söylemişlerdi.

Belediye Meclisi bu tarihî sözlerin bir kitabe haline getirilerek tespitine karar vermişti. Kitabe hazırlanmaktadır. Bir nisandaki belediye toplantısına yetiştirilecektir.

Ankarada da Mahmutpaşa âlemi mi başladı?

Aynı günde, aynı saat, hatta aynı dakikada çarşıya yapışan yaftalar

Hükûmet merkezinde tenzilât yapan mağazalardan biri

ANKARA, 21 (Tayyareyle) — — Hanımlar, Beyler buyurun içeride kelepir mallar cayir cayir satılıyor, u cuzcu çıktı bu mağazanın adı..

Diye bağıran Mahmutpaşa mağazaları gibi çığırtkanları yoktur, bir gün bakarsınız ki Karaoğlan çarşısından tutunuz da Saman Pazarına kadar bütün mağazalar birden tenzilât ilân etmişlerdir.

Allah Allah, şaşar kalırsınız. Hepsi de ayni günde, ayni saatte hatta ayni dakikada bu "Fevkalâde tenzilât" yaftalarını hemen camekânlarına şıpmişi nasıl astılar?

Duvarlarda büyük punto harflerle renk renk fevkalâde tenzilât afişleri, vitrinlerde ensiz kâğıtlara bastırılmış yazılar ve sonra eski ve kabarık fiyatleri silinerek altına yenileri yazılmış garip şekilli ve frapan renkli etiketler...

Bunlar ne çabuk oldu, sözleştiler mi? Bunu bir türlü keşfedemezsiniz. Bir mağazanın evvelden malları ve defterleri birer birer elden geçirerek fiyat tesbiti için epey çalışmak lâzım geldiğini bildiğiniz için mağazaların rekabet için komşusuna bakarak hazır ilân ve etiketleri hemen vitrine doğru seferber edişine şaşar şaşar kalırsınız.

* * *

Bu sefer de böyle oldu. Bir kaç gün evvel "Rehberi ticaret" ismindeki manifatura mağazasının yüzde on tenzilâtına bütün çarşı imrendi. Karşısındaki "Davit' i „Azmi milli" takip etti. "Moda" sı „Kazmirci" si büyüklü, küçüklü manifatura mağazaları hepsi vitrinlerini bin bir çeşit mallarla ve reklâmlarla süsleyiverdiler.

* * *

Tezgâhtarları birer birer gezdim. Onlar herkesin ahbabıdır. Tezgâhtarlık ayrı bir meslektir. Herkes yapamaz, sempatik olmak, ikna kuvvetini haiz bulunmak bu mesleğin icap ettirdiği meziyetlerdendir.

Onların hepsile lâf attım. Bu hoşsohbet insanların söylediklerini şöyle hulâsa ettim:

— Zaten mevsim sonu idi. Her mevsim sonu tenzilât âdettir. Tenzilâtın türlü türlü şekilleri vardır. Meselâ Rehberi ticaret bütün mallar üzerinden yüzde on ilân etmiş, Azmi milli bazı mallarda yüzde beş, bazısında yüzde on yapmış, hatta bazı mallarda da yüzde elliye kadar çıkmış, bu da bir nevi tenzilât şeklidir. .

Bu da bir mevsim sonu vitrini

Bizim hep birden tenzilâta kuman da almış gibi başlayışımız garip görülmesin, rekabet ve ekmek parası meselesidir bu..

Hoş bize türlü rakipler çıktı ya.. Meselâ haftada beş defa Ankaranın başka başka semtlerinde kurulan yiyecek pazarlarında tuhafiye eşyası, arşın işi bile satılıyor. Dükkân kirasından kurtulmak için galiba biz de seyyar olacağız vesaire vesaire...

* * *

Ankara daha ziyade memur şehri olduğu için ay başları çarşının hali hayli enteresandır. Bana merak olmuştu? Acaba ay başlarile ay orta ve sonlarının satış dereceleri ne âlem dedir? Onu da sordum:

— Tabii, ay başları işlerimiz tıkırındadır. Ah keşke her gün bir ay başı olsa...

— Peki dedim, meselâ ay orta ve sonları satış nisbeti ay başına nazaran beşte bire iner mi?

— Aman Beyim, ne söyliyorsun? Sonra biz ne yeriz?. Nihayet nihayet üçte bire filân iner. Maazallah sizin dediğiniz gibi olsa dükkânı kapatmalıyız..

Demek ki kriz için yapılan şikâyetler öyle şişirildiği gibi ehemmiyetli değildir.

* * *

Çarşıdan geçerken mağaza camekânlarına bakıyorum. Elektrik şirketinin satış mağazası, bilhassa avizeler de inanılmıyacak kadar tenzilât yapmış, fakat işe yarayacak mallar hep eski fiyatta, Salâhattin Refik likidasyon yapmış bütün eşyasını elden çıkarmış, Billûriye satan bir mağazada bile tenzilât var.. Her dükkân, her mağaza hemen hemen ilân yapıştırmış. Yalnız bakkallar müstesna..

Acaba bakkallar neye bunu âdet etmemişler?

* *

Ankara SİNEMALARI

Yeni Bugün bugece

Halkımızın en çok sevdiği MAURİCE CHEVALİER ve JEANETTE Mac DONALD tarafından fevkalâde bir surette temsil edilen emsalsiz bir eser

BU GECE BENİ SEV

Cazip bir müzik, muazzam dekor, baştan sonuna kadar neş'e dolu senenin en güzel filmi.

İlâveten: Dünya haberleri.

Bugün bugece **Kulüp**

Balta görmemiş ormanların efsanesi. Sıcak memleketlerin muhayyelemizde canlandırabilmemiz imkânı olmıyan vahşi hayvanları. Bütün bunlara rağmen insanlığını kaybetmiş bir gencin aşkı.

TARZAN

ismindeki şaheserde dünya yüzme şampiyonu JOHN WEISS MÜLLERE tarafından şayanı hayret bir surette canlandırılmaktadır.

İlâveten: Dünya haberleri.

Fevkalâde odalar 3 Liradan itibaren

ANKARA'DA **ANKARAPALAS**

Fiatlarda Çok Büyük Tenzilât

Şarkın En Muhteşem Oteli

1057

Amerikan bar - Lokanta - Oyun salonu - Danslı çay - Hususî salonlar - Kalton - Band orkestrası daimi